

VATANPARVAR

MILLIY ARMIYAMIZ YANGI O'ZBEKISTONNING MUSTAHKAM QALQONIDIR!

● Gazeta 1992-yilning 24-iyunidan chiqa boshlagan ● 2024-yil 27-dekabr, №52 (3114)

*Yangi yiling qutlug' kelsin,
ona diyor!*

Oppoq qorning yog'dusiga cho'mgan zamin,
Jannatlarga qiyos o'lka yo'q sendayin.
Ostonangda olamshumul omad ila
Kirmoqlikka izn so'rar Yangi yiling.

Taxt atalmish davron kelar karvonida,
Zafarlarning tug'rosi bor narvonida.
O'zbekiston deb atalmish jo'mard elning
Quyosh yanglig' baxti kular har onida.

Xalqim tinchlik ardog'ida kersin viqor,
O'n ikki oy kulib boqsin nurli iqbol,
Yangi yiling ulug' kelsin, ota makon,
Yangi yiling qutlug' kelsin, ona diyor!

Zulfiya YUNUSOVA

4-5 SADOQAT, BILIM VA
JASORAT BIRLIGI

9 YURT FIDOYILARNI
UNUTMAYDI

10-11 19-O'ZBEK TOG'-OTLIQ
DIVIZIYASI QO'MONDONI

20 DAVRNING ENG KATTA
EKOLOGIK MUAMMOSI

IJTIMOIIY-SIYOSIY, MA'NAVIY-MA'RIFIY, HARBIY-VATANPARVARLIK GAZETASI

BIZ
HAQIMIZDA

@ vatanparvar-bt@umail.uz
t.me/mv_vatanparvar_uz

t.me/mudofaavazirligi
facebook.com/mudofaavazirligi

instagram.com/mudofaavazirligi
youtube.com/c/uzarmiya

JAMOATCHILIK KENGASHIDA YIL YAKUNI

Kengash raisi 2024-yil davomida Jamoatchilik kengashi va uning hududiy bo'linmalari tomonidan amalga oshirilgan ishlar yakuniga oid tahliliy ma'ruza qildi. O'z navbatida, hududiy bo'linmalar rahbarlarining hisobotlari ham tinglandi.

Yig'ilishda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 12-dekabrda "O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari tashkil

Xalqimiz va milliy armiyamiz o'rtasidagi mustahkam ko'priq vazifasini o'tab kelayotgan Jamoatchilik kengashi faoliyatini yanada jonlantirish maqsadida kengash a'zolari hududiy kengashlarga birlashtirildi.

Mudofaa va harbiy soha bo'yicha jamoatchilik tomonidan bildirilgan takliflarni o'rganish, harbiy xizmatchilarni ijtimoiy-

O'zbekiston Qurolli Kuchlari akademiyasida Mudofaa vazirligi huzuridagi Jamoatchilik kengashining 2024-yil yakunlari hamda O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari tashkil etilganining 33 yilligi hamda Vatan himoyachilari kuni bayramiga tayyorgarlik ko'rish va uni yuqori saviyada o'tkazishga bag'ishlangan yig'ilishi bo'lib o'tdi.

Unda mudofaa vazirining tarbiyaviy va mafkuraviy ishlar bo'yicha o'rinbosari general-mayor Hamdam Qarshiyev, Mudofaa vazirligi Jamoatchilik kengashi

raisi Iqboljon Mirzaaliyev, kengash a'zolari, vazirlik mas'ullari, kengashning hududiy bo'linmalari a'zolari (*onlayn*) va harbiy xizmatchilar ishtirok etdi.

etilganining 33 yilligi hamda Vatan himoyachilari kuni bayramiga tayyorgarlik ko'rish va uni yuqori saviyada o'tkazish to'g'risida"gi farmoyish ijrosi yuzasidan Jamoatchilik kengashining vazifalari belgilab olindi.

Mudofaa vazirining o'rinbosari o'tayotgan yilda harbiy qism hamda muassasalarda ma'naviyat va ma'rifat ishlari yo'nalishida davlatimiz rahbarining ko'rsatmalari

huquqiy jihatdan himoya qilish, harbiy xizmatdan rezerv (*zaxira*) ga bo'shatilgan fuqarolarning ijtimoiy va professional moslashuvi hamda bandligi bilan bog'liq masalalarni hal etish, harbiylar oilalarini qo'llab-quvvatlash, yoshlarni harbiy-vatanparvarlik, Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash kabi masalalar borasida taklif va tavsiyalar eshitildi.

bilan salmoqli ishlar amalga oshirilayotgani haqida so'z yuritib, bu borada, xususan harbiy xizmatchilar va yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishiga katta hissa qo'shayotgan Jamoatchilik kengashi a'zolariga minnatdorligini bildirdi.

Yig'ilish so'ngida Jamoatchilik kengashining 2025-yil davomida belgilangan vazifalar bo'yicha faoliyat ish rejasi uchun taklif va tavsiyalar asosida tegishli qaror qabul qilindi.

Furqat ERGASHEV

SARHISOB

Bosh prokuror o'rinbosari – O'zbekiston Respublikasi Harbiy prokurori B. Kudratxodjayev raisligida muvofiqlashtiruvchi kengash yig'ilishi o'tkazildi.

Videokonferens-aloqa tarzida o'tgan muloqotda harbiy prokuratura organlari xodimlari, Qurolli Kuchlar tizimidagi vazirlik va idoralarning vakillari hamda mas'ul ofitserlari ishtirok etdi.

Kun tartibida Qurolli Kuchlar tizimidagi vazirlik va idoralarda joriy yilning o'tgan davrida qonun ustuvorligini ta'minlash, qonuniylikni mustahkamlash, huquq-tartibot ahvoli, huquqbuzarliklarning oldini olish borasidagi faoliyati ko'rib chiqildi.

Joriy yil 12-yanvarda Prezidentimiz, Qurolli Kuchlar Oliy Bosh Qo'mondoni tomonidan Xavfsizlik kengashining kengaytirilgan yig'ilishida belgilab berilgan topshiriq va vazifalar ijrosi doirasida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijalariga alohida urg'u berildi.

Muhokamalarda, shuningdek harbiy xizmatchilarning huquq va qonuniy manfaatlarini to'laonli ro'yobga chiqarish yo'nalishlaridagi chora-tadbirlar sarhisob qilindi.

Shu bilan birga, harbiy xizmatchilar va oila a'zolarining ijtimoiy himoyasini amalda to'liq ta'minlash, yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash borasidagi ishlar va bu borada hamkorlikdagi tadbirlar bo'yicha aniq tavsiyalar bildirildi.

Energetika xavfsizligi, qish mavsumini betalafot o'tkazish, "Yashil makon" umummilliy harakati masalalari ham yig'ilganlarning diqqat markazida bo'ldi.

Yakunda ko'rib chiqilgan masalalar yuzasidan tegishli qarorlar qabul qilindi.

Shuningdek, huquqbuzarliklarning oldini olishda, huquqiy targ'ibot-profilaktika va harbiy-vatanparvarlik ishlarida faol ishtirok etgan harbiy qism va muassasalar rahbarlariga tashakkurnomalar topshirildi.

**Adliya polkovnigi
Dilmurod HAMROYEV,
O'zbekiston Respublikasi
Harbiy prokuraturasi bo'lim boshlig'i**

Islahot

YANGI BINO FOYDALANISHGA TOPSHIRILDI

Prezidentimiz tomonidan sudlarning chinakam mustaqilligini ta'minlash, odil sudlovning amalga oshirilishiga imkon yaratish, tashrif buyuruvchilar hamda sud protsesslarining barcha ishtirokchilari uchun zamonaviy, har tomonlama qulay sharoitlar yaratish masalalariga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Nukus harbiy sudi binosining tantanali ochilish marosimida O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi raisi Baxtiyor Islomov, Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesi Raisi Amanbay Orinbayev, Qoraqalpog'iston Respublikasi Konstitutsiyaviy nazorat qo'mitasi raisi Paraxat Aytmiyazov, huquqni muhofaza etish organlari hamda kuch tuzilmalari vakillari, keng jamoatchilik ishtirok etdi.

So'zga chiqqanlar mamlakatimizning barcha hududlarida olib borilayotgan bunyodkorlik va obodonlashtirish

ishlari orqali xalqimiz farovonligi ta'minlanayotgani, yurtdoshlarimizga eng zamonaviy sharoitlar yaratilayotganini ta'kidledi. Oxirgi yillarda birgina Qoraqalpog'iston Respublikasining o'zida sudlar uchun 5 ta yangi bino qurilgani, 2 ta binoning rekonstruksiya qilingani bu yo'nalishga alohida e'tibor bo'layotganidan dalolat beradi.

Nukus harbiy sudi qariyb yarim gektar yer maydoniga ega bo'lib, bu yerda sudning ma'muriy binosi, fuqarolarni qabul qilish binosi hamda alohida

qozonxona bunyod etilgan. Zamonaviy dizayn va barcha qulayliklarga ega bo'lgan binoda 50 o'rinli sud zali, sud raisi, sudyalari, advokatlar, prokurorlar xonalari, tibbiyot punkti, kutubxona, 7 ta xizmat xonasi, sudlanuvchilarni saqlash joyi hamda 8 ta sanitar tizim yaratilgan.

E'tiborlisi, sudning ochiqligi, shaffofligini ta'minlash, eng muhimi, fuqarolarga qo'shimcha qulayliklar yaratish uchun mazkur sud binosi videokonferens-aloqa tizimi, audiofiksatsiya, infokiosk, korporativ tarmoq kabi eng zamonaviy

axborot-telekommunikatsiya vositalari bilan jihozlangan.

Binoning tantanali ochilish marosimidan so'ng mehmonlar bu yerda yaratilgan qulay sharoit va imkoniyatlar bilan tanishib, inson huquq va manfaatlarini himoya qilish hamda mamlakatimiz mudofaa salohiyatini yuksaltirish yo'lida Nukus harbiy sudi jamoasiga ulkan zafarlar tilab qoldi.

Shimoli-g'arbiy harbiy okrug matbuot xizmati

“Yosh harbiylar forumi”

Bugungi yoshlar – millatimizning kelajagi, davlatning tayanchi va taraqqiyotining asosiy kuchi sanaladi. Ularning ma'naviy boyligi va intellektual salohiyati yuksak bo'lsa, jamiyatda farovonlik, yurtida tinchlik va barqarorlik ta'minlanadi. Shuning uchun ham bugungi kunda yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, ularning zamonaviy bilimlar bilan qurollanishi, ma'naviy dunyosini boyitish har qachongidan ham dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

SADOQAT, BILIM

Shu maqsadda O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari akademiyasida Mudofaa vazirligi qo'shinlarida **“Yoshlarimiz ma'naviyati va intellektual salohiyatini oshirish, ularni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning dolzarb masalalari”** mavzusida tashkil etilgan “Yosh harbiylar forumi” – faqatgina yoshlarning harbiy bilim va ko'nikmalarini oshirish emas, balki ularning Vatanga sadoqat tuyg'ularini kuchaytirish, yurtimizning tinchligi va xavfsizligini ta'minlashga hissa qo'shadigan barkamol shaxslar sifatida shakllanishiga xizmat qiladi, desak, adashmagan bo'lamiz.

Forum yosh harbiy xizmatchilarning harbiy sohaga oid innovatsion g'oya va ishlanmalari ko'rgazmasi, yosh harbiy adib va shoirlarning kitoblari taqdimoti, “Yoshlar kutubxonasi” hamda “Mard askarga sovg'a” rukni ostida nashr etilgan badiiy adabiyotlar ko'rgazmasi bilan boshlandi.

Unda O'zbekiston Respublikasi mudofaa vaziri general-mayor Shuxrat Xalmuxamedov, O'zbekiston yoshlar ittifoqi markaziy kengashi raisi Xayrulla Sattorov, Yoshlar ishlari agentligi vakillari, Mudofaa vazirligi harbiy qism va muassasalaridagi Yoshlar ittifoqi boshlang'ich tashkiloti yetakchilari hamda xalqaro sport musobaqalari g'oliblari, yosh harbiy xizmatchilar, “Vatan tayanchi” bolalar va o'smirlar harbiy-vatanparvarlik harakati a'zolari, Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti talabalari va muddatli harbiy xizmatchilar ishtirok etdi.

Mudofaa vaziri “Yosh harbiylar forumi” ishtirokchilariga murojaat yo'llab, jumladan shunday dedi:

– Yurtimizda yoshlarga yaratilayotgan imkoniyatlardan keng foydalanib, ulug' ajdodlarimizga munosib ravishda vatanparvarlik tuyg'usi va ulkan shijoat bilan olg'a intiling! Iroda va mahoratingizni ko'rsating, hech qachon ortga chekinmang! Sinov va qiyinchiliklarni mardonavor yengib, bor bilim va salohiyatingizni, kuch va g'ayratingizni Vatanimiz va xalqimiz tinchligini ta'minlashga safarbar eting! Iшонchim komil, bugungi forumdagi taklif va fikr-mulohazalar kelgusida milliy armiyamiz islohotiga, yosh harbiylarimizni yangi marralar sari yo'naltirishga hissa qo'shadi.

Shuningdek, forum davomida “Yoshlarga oid davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlari”, “Mudofaa vazirligi tomonidan otaliqqa olingan yoshlar bilan amalga oshirilgan ishlar tahlili”, “Yosh avlodni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda Qurolli Kuchlar faxriylarining o'rni va roli” kabi mavzularda ma'ruzalar tinglandi. Bundan tashqari, mutaxassisligi bo'yicha yuqori cho'qqilarni zabt etgan, muvaffaqiyatga erishgan harbiy xizmatchi va sportchilar so'zga chiqib, o'zlari erishayotgan yutuqlar ularga ko'rsatilayotgan e'tibor samarasi ekanini alohida faxr bilan tilga oldi.

VA JASORAT BIRLIGI

– Ushbu forumning tashkil etilishi biz, yoshlarga ko'plab imkoniyatlar eshigini ochdi, – deydi forum ishtirokchisi kursant Temurmaliq Abdurahobov. – Vazirimiz bilan bo'lgan suhbatda o'zimizni qiziqtirgan savollarga javob oldik, fikr almashdik, takliflarimizni berdik. Shuningdek, kapitan Ruslan Nurudinov bilan o'tgan muloqot ham qiziqarli bo'ldi. Ruslan Nurudinov yaqinda Bahraynda o'tkazilgan jahon chempionatida g'alaba qozonib, yana bir karra dunyoning yangi rekordini o'rnatdi. O'zbek sportida og'ir atletika turida uch karra jahon chempioni degan nomga sazovor bo'ldi. Umumiy hisobda qayd etgan 424 kilogrammli tosh ko'tarish natijasini yaqin orada hech bir sportchi boshqa yangilay olmasa kerak, deb o'ylayman. Umuman olganda, bu sportchi bilan kechgan suhbat biz uchun o'ziga xos mahorat darsi bo'ldi. Kelgusida biz ham yaratilayotgan shart-sharoitlardan unumli foydalangan holda O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarining rivojlanishiga o'z hissamizni qo'shamiz.

– “Yosh harbiylar forumi”da harbiy xizmatchilar tomonidan ishlangan ko'rgazmalar bilan tanishib chiqdik, – deydi Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti talabasi Abbosbek Qayumov. – Bizga juda ham yoqdi. Bundan ko'rinib turibdiki, yosh harbiy

xizmatchilar zamon bilan hamnafas bo'lishga va harbiy ilmlarini oshirishga, yangiliklar yaratishga intilyapti. Harbiy xizmatchilarimizning shijoati va teran fikrlashiga havas qildik.

Ha, bugun yosh harbiy xizmatchilarimiz yangi kashfiyot yaratishda ham faol bo'lmoqda. Jumladan, Mudofaa vazirligi Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va aloqa harbiy instituti kafedrasida sikl boshlig'i kapitan Ashraf Axunov o'rnatilgan minalarni uchuvchisiz uchish apparati yordamida aniqlash bo'yicha ilmiy loyihagini ishlab chiqqan. Chirchiq oliy tank qo'mondonlik muhandislik bilim yurti yosh olimlar kengashi raisi kapitan Zayniddin Odashov ham elektromagnit impuls yordamida uzoq masofadan dronlarni zararsizlantiruvchi qurilmani yaratdi.

Shuningdek, leytenant Dostonbek Abduxoliqov o'q-dorilarni jangovar lentarlarga avtomatik o'qlash moslamasini ixtiro qildi. Hozirda mazkur ilg'or tajribalarni qo'shinlarda qo'llash bo'yicha sinovlar o'tkazilmoqda.

Forumda kursant Shohimardon Ergashev o'zining o'q-dorilarni lentarlarga joylash avtomatik mexanizmi va olib yuruvchi quyosh paneli ishlanmasi bilan ishtirok etdi. Bu haqda u shunday deydi:

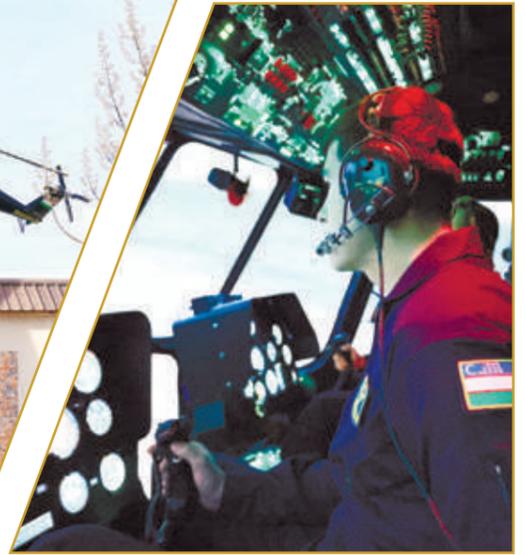
– Ma'lumki, hozirgi jangovar sharoitlarda o'q-dorilarni lentarlarga joylash juda ham ko'p vaqtni talab etyapti. Bunga yechim sifatida shunday bir innovatsiya qildimki, bu avtomatik o'qlash mexanizmi sanaladi. U yordamida biz bir daqiqada 200 tagacha bo'lgan 7,62 millimetrlil patronlarni lentaga joylay olamiz. Ikkinchi loyihamiz olib yuruvchi quyosh paneli deb nomlanadi. Ma'lumki, harbiy xizmatchilar amaliy mashg'ulotlar sabab poligonlarda kamida 3-5 kun yuradi. Shu davr oralig'ida aloqa vositalarini zaryadlashda muammo tug'ilishi mumkin. Biz shunga yechim sifatida mana shu qurilmani yaratganmiz. Bu qurilma yordamida aloqa vositalari va 12 voltga mo'ljallangan elektron texnikalarni zaryadlash ishlarini amalga oshiramiz. Buning afzalligi – yengilligi va olib yurish qulayligida.

Forum yakunida Toifalangan obyektlarni qo'riqlash qo'shinlari qo'mondonligi harbiy xizmatchilarining “Jadidlar nomi mangu barhayot” nomli sahnalashtirilgan badiiy chiqishlari namoyish etildi.

Ro'ziqul OCHILOV,
“Vatanparvar”

Ko'pchilik bolalikdan uchuvchi bo'lishni orzu qiladi. Biroq unga erishish oson emas. Bu sharaflı kasbga munosib bo'lish esa hammaga ham nasib qilavermaydi. Buning uchun ko'plab chig'iriqlardan o'tish kerak. Xuddi shunday, harbiy uchuvchi bo'lish uchun ham uzoq vaqt tayyorgarlik talab etiladi.

HARBIY AVIATSIYA INSTITUTI:

...Tonggi soat 5:00. Xonobod aerodromi... Guruhimiz bilan manzilga yetib borganimizda kursantlar uchish oldi tayyorgarliklarini o'tkazayotgan edi. Hali maydonga quyosh nuri tushmagan. Shunga qaramasdan, samolyotlarga yonilg'i quyish ishlari amalga oshirilgan va parvozga shay holatga keltirib bo'lingan. Tajribali uchuvchilar kursantlar va yosh harbiy uchuvchilarni yo'riqnomalar bilan tanishtirmoqda. Yo'riqchilar esa harbiy uchoqni samoga ko'tarish va uni qo'ndirish, parvozni amalga oshirishda ahamiyat berilishi lozim bo'lgan holatlarga urg'u berib, yerdagi mashg'ulotlarni o'tkazmoqda.

– Bugun tayyorgarlik jarayoni, – deydi kursant G'aybullo Dadajonov. – Ko'rib turganingizdek qarshingizda L-39 "Albatros" harbiy o'quv samolyoti. Reaktiv dvigateli bitta bo'lishiga qaramay, quvvati ancha baland. Maksimal tezligi soatiga 900 km. 12 km balandlikka ko'tarila oladi. Odatda fuqarolik aviatsiyasida Toshkentdan Xonobodgacha bo'lgan

masofa bir yarim soatda bosib o'tilsa, bu samolyotda 40 daqiqada yetib boriladi. Yonilg'isi 2,5 soatga yetadi. Balandlikda kislorod kamligi uchun kislorod ballonidan nafas olamiz. Uchishdan oldin himoya shlemini kiyamiz, bu himoya vazifasini o'tash bilan birga radioaloqani ham ta'minlaydi.

Malakali mutaxassislar tomonidan tavsiyalar to'raligicha berilgandan so'ng mashg'ulot rahbari amaliy uchishlarga ruxsat berdi. Birin-ketin harbiy uchoqlar samoga ko'tarilayotgan palla... Yerdagi taassurotlarimiz esa samodagi uchuvchilarga hayrat va havasdan iborat edi. Osmonga boqar ekanmiz, dvigatellarning gumburlagan sasi asta-sekin kamayib, uchoqlar qisqa soniyalar ichida ko'zdan g'oyib bo'la boshladi.

Samo lochinlarining yerga qo'nishiga hali ancha vaqt bor edi. Fursatni boy bermaslik uchun aerodrom hududidagi samolyot va vertolyot trenajyorlari bilan tanishdik. Trenajyorlar Mi-8MT, Mi-24 vertolyotlari va harbiy samolyotlarida

dastlabki uchish ko'nikmalarini o'rganish uchun mo'ljallangan. Ushbu majmuaviy trenajyorlar Ruminiya davlatining xususiy kompaniyasida ishlab chiqilgan bo'lib, unda harbiy uchuvchilar, aviatsiya borti texniklari hafta mobaynida mashg'ulotlarini o'tkazadi hamda parvozga oid tajribalarini mustahkamlab boradi. Podpolkovnik Abdurasul Sobitovning ta'kidlashicha, ushbu trenajyor majmuasi ko'kada parvoz etuvchi samo lochinlarining kasbiy mahoratini oshiribgina qolmasdan, turli topshiriq va vazifalar o'z o'rnida sifatli ado etilishini ta'minlashga ham xizmat qiladi.

Trenajyor majmuasini ko'zdan kechirar ekanmiz, uchuvchilarning samodagi parvozlari hali-hanuz davom etayotgandi.

Shundan so'ng O'zbekiston Respublikasi harbiy aviatsiya instituti faoliyati bilan yaqindan tanishish maqsadida shaharga yo'l oldik.

Ushbu ta'lim muassasasi 1994-yilda (*Jizzax oliy harbiy aviatsiya bilim yurti nomi bilan*) tashkil etilgan.

Keyinchalik davlatimiz rahbari 2018-yilda Qarshi tumanidagi Xonobod harbiy aerodromida bo'lganida harbiy uchuvchilar tayyorlashda ushbu aerodrom imkoniyatlaridan samarali foydalanish bo'yicha takliflar bildirgan edi. Shu asosda oliy harbiy aviatsiya bilim yurti 2019-yilda Qarshi shahriga ko'chirildi. 2024-yil 17-yanvarda Prezidentimizning qarori asosida Harbiy aviatsiya bilim yurti "institut" nomini oldi.

– Yangi maqomni olganimizdan so'ng ta'lim dargohimizda magistratura va doktorantura bosqichlarini ochish uchun imkoniyat yaratildi, – deydi polkovnik Hikmatulla Do'smatov. – Shuningdek, ta'lim bosqichimiz boshqa oliygohlar singari 5 yillikdan 4 yillikka o'tkazildi. Bundan ko'zlangan asosiy maqsad ta'lim jarayonini yangi bosqichga olib chiqish hamda Mudofaa vazirligi Havo hujumidan mudofaa qo'shinlari va Harbiy havo kuchlari qo'mondonligiga malakali kadrlar tayyorlashdan iboratdir. Avvalgi yillarda dargohimizda ilmiy pedagogik

SAMO LOCHINLARINI TAYYORLOVCHI MASKAN

kadrlar tayyorlash imkoniyati cheklangan edi. Biroq institut maqomini olganimizdan so'ng ushbu imkoniyatga ega bo'ldik. Ta'kidlash joiz, o'tgan yillar mobaynida ilmiy salohiyatimiz

47 foizni tashkil etgan bo'lsa, joriy yilga kelib esa bu ko'rsatkich **52.5 foizga** yetdi. Professor-o'qituvchilar hamda kursantlarni ilmiy faoliyatga yo'naltirish bo'yicha olib borilgan salmoqli ishlar samarasi o'laroq ta'lim maskanimizda bugungi kunda jami 2 nafar fan doktori, 3 nafar fan nomzodi va 11 nafar falsafa doktori (*PhD*) faoliyat olib bormoqda. Yakunlanayotgan yilda **3 nafar pedagog falsafa doktori (*PhD*)** ilmiy darajasini olish uchun dissertatsiya ishlarini himoya qildi. **13 nafar pedagog** o'z ilmiy tadqiqot ishini davom ettirmoqda.

Harbiy aviatsiya instituti o'quv hamda mashg'ulot binolari, zamonaviy trenajyorlar, uskunalar, ilg'or axborot texnologiyalari bilan to'liq jihozlangan. Bu kursantlarga Xonobod aerodromida harbiy havo kemalarini boshqarish va ularga

texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha mashg'ulotlar olib borish hamda bevosita o'quv poligonlarida ishtirok etish imkonini bermoqda. Parvozga tayyorgarlik markazi va raqamlashtirilgan elektron kutubxona, **4 ta mutaxassislik bo'yicha** o'quv laboratoriyalari, 2 ta trenajyor majmuasi hamda **1 ta o'quv-mashq aviatsiya markazi** harbiy uchuvchilarning professionallik darajasini oshirishga xizmat qilmoqda. **120 o'rinli** madaniyat markazi, **400 o'rinli** yotoqxona va oshxona, saf maydoni va sport shaharchasi, psixologik markaz kursantlar ixtiyorida.

– Markazimiz nafaqat harbiy xizmatchilar va kursantlar, balki Qurolli Kuchlar ishchi xizmatchilarining kasbiy faoliyatini samarali va xavfsiz bajarishda, shuningdek jismoniy va emotsional ruhiy holatini barqaror saqlashda katta ahamiyatga ega, – deydi psixologik xizmat boshlig'i kapitan Nodirbek Ro'ziyev. – Bilamizki, har qanday parvozdan oldin uchuvchining psixologik holati a'lo bo'lishi lozim.

Chunki ulardagi ruhiy barqarorlik parvoznig muvaffaqiyatli o'tishini ta'minlashga asos bo'ladi. Shuningdek, ulardagi stress va emotsional beqarorlik jismoniy holatga ham salbiy ta'sir etadi. Shuning uchun ham markazimizda harbiy uchuvchi kursantlarning psixologik holatini saqlash va mustahkamlash uchun maxsus tayyorgarliklar, treninglar va psixologik qo'llab-quvvatlash tizimlari ishlab chiqilgan. Bu nafaqat ularning ta'lim jarayonlariga, balki kelgusidagi professional ish faoliyatlarini samarali bajarishiga yordam beradi.

– Institutimizda tashkil etilgan axborot-resurs markazi bir vaqtning o'zida **60 dan ziyod** kitobxonga xizmat ko'rsata oladi, – deydi Ikromjon Hamidov. – Mazkur kutubxonamiz raqamli, badiiy hamda o'quv-metodik bo'limlardan tashkil topgan. Darsliklarimiz **9 ming**, badiiy adabiyotlarimiz **20 ming**, raqamli kutubxonamizga **60 mingdan ziyod** elektron adabiyot joylashtirilgan. Kitobxonlar uchun lokal hamda set tarmoqlari ham mavjud. Bu imkoniyatlar, o'z navbatida, kursantlarning mutaxassislik, dunyoviy hamda adabiy bilimlarni o'zlashtirib borishlari uchun sharoit yaratib beradi.

Shuni alohida ta'kidlab o'tish lozimki, mazkur dargoh havo mudofaasini yangi pog'onaga ko'tarishga munosib hissa qo'shib kelmoqda. Institutda xorij muassasalari bilan qo'shma ta'lim dasturlari asosida tajriba tariqasida uchuvchisiz qurilmalar yig'ish ham yo'lga qo'yilmoqda.

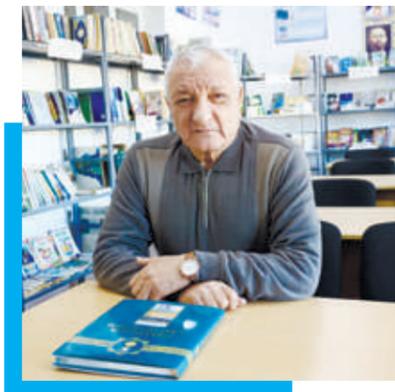
– Bugungi kunda institutimizdagi ta'lim oluvchilarga harbiy havo kuchlari hamda umumqo'shin taktikasi fanidan mashg'ulotlar o'tkazib kelmoqdaman, – deydi taktika va maxsus fanlar katta o'qituvchisi podpolkovnik Jamol Haydarov. – Dargohimizda dars sifatiga, metodik usullarga katta e'tibor qaratilgan. Shuningdek, xorijiy oliy ta'lim dargohlari natijalarini chuqur tahlil qilib, o'zimizga moslagan holda mashg'ulotlarni interfaol usulda o'tkazib, kursantlarning bilim darajasini yanada oshirishga urg'u berib kelmoqdamiz. Ishonamizki, institutimizda olib borilayotgan bu kabi yangiliklar sohaga yetuk mutaxassis kadrlarni tayyorlab berishda o'z samarasini ko'rsatadi.

Sherzod EGAMBERDIYEV,
“Vatanparvar”

OSMON KENGLIKLARIDA QOLGAN YURAK

SARIOSIYO.
2000-YILNING
AVGUST OYI...

Harbiy xizmatchilarga Surxondaryo viloyatining tog'li hududlarida Vatanimiz sarhadlariga bostirib kirgan terrorchi to'dalarga qarshi kurashda dushman joylashgan bazalarni qidirib topish va ularga havodan turib zarba berish orqali yakson qilish bo'yicha jangovar vazifa beriladi. Mi-8 vertolyoti ekipajiga navbatdagi jangovar vazifa yuklatiladi. Katta leytenant Shermuhammad Ashirov mamlakat mustaqilligi va el tinchligini saqlashni muqaddas burch deb bilib, bu topshiriqni bajarishga jiddiy kirishdi. Ekipaj tog'li hududdagi qiyin sharoitda jangarilar guruhini aniqlab, ularga katta talafot yetkazdi. Jang vaqtida vertolyotga jiddiy shikast yetadi. Boshqaruvi qiyinlashgan vertolyotni qo'ndirish vaqtida o'zbek lochini – Shermuhammad Ashirov qahramonlarcha halok bo'ldi. Osmon – uning pok ruhini, yer – baquvvat tanini, yurtdoshlarimiz – mangu nomini bag'riga singirdi...

KOMIL INSONDAN KOMIL
FARZANDLAR DUNYOGA
KELADI

– Men Shermuhammadning otasi Ergash aka Ashirov bilan ko'p yillar yelkama-yelka ishlaganman, – deydi “Xalqobod” mahalla fuqarolar yig'ini raisi Baxtiyor Sultonov. – Ergash aka oddiy o'qituvchi emas, haqiqiy tarbiyachi edi. U kishi faqat dars berish bilan cheklanib qolmay, yoshlarning tarbiyasiga ham mas'uliyat bilan yondashardi.

Shermuhammad shunday insonning ta'lim-tarbiyasini olib voyaga yetdi. Biz uning bolalikdan otasining yaxshi xislatlarini meros qilib olib, odobli va mas'uliyatli inson bo'lib kamol topganining guvohi bo'ldik. Kichkinaligidan uning qalbida yurtga muhabbat va sadoqat yuksak edi. Va o'sha muhabbat vaqtlar kelib uni el uchun o'z jonini fido qilishdek jasoratga yetakladi...

Bugun bizning mahallamizda o'nlab Shermuhammadlar o'sib-ulg'aymoqda. E'tiborli tomoni, ota-onalar aynan Shermuhammad Ashirovga havas qilib farzandlariga shu ismni qo'ygan. Bu oddiy tanlov emas, balki yurt uchun jonini ayamaydigan qahramonning nomi abadiy yashashining dalilidir. Shermuhammadning nomini mahallamizda istiqomat qilayotgan katta-yu kichik hurmat va ehtirom bilan yodga oladi. Ha, qahramon yigitning xotirasi va jasorati asrlar osha boqiy qolishiga ishonamiz.

Samo bag'rida qanot yozgan, yurtimiz orzu-umidlarini baland parvozlarga olib chiqqan harbiy uchuvchilarni qahramonlik va jasorat ramzi, desak, yanglishmaymiz. Ular uchun falak faqatgina parvozlarning makoni emas, balki yurak bilan qo'riqlanadigan muqaddas maydon. Katta leytenant Shermuhammad Ashirov ham o'z burchiga sadoqatli bo'lgan harbiy uchuvchi edi. Uning qisqa umri – mardligi, o'chmas jasorati shu yurtda kamol topayotgan yosh avlodga ibrat namunasi sanaladi.

QALBIDA CHEKSIZ MEHR VA
ADOLATGA ISHTIYOQ BOR EDI

– 28-umumta'lim maktabida 34 yildan buyon matematika fanidan dars berib kelaman, – deydi Zamira Madiyorova. – Uzoq yillik pedagogik faoliyatim davomida yuzlab o'quvchilarga saboq berdim. Ular orasida Shermuhammad Ashirov alohida o'rin tutadi. U shunchalik o'ziga xos o'quvchi ediki, uning har bir harakatida ezgulik mujassam edi.

Shermuhammad vazifalarni o'z vaqtida bajaribgina qolmay, balki ularni teran tushunar, masalalarga yangicha yondashardi. Darsdagi faolligi bilan o'quvchilar orasida namuna bo'lgandi. O'qituvchilarning mehrini qozongandi. Uning fe'li og'ir-bosiq, vazmin, lekin qalbida cheksiz mehr va adolatga ishtiyoq bor edi. Maqsadiga yetishish uchun astoydil mehnat qilar, qiyinchilikdan cho'chimay, dadil qadam tashlardi.

Shermuhammad haqiqiy vatanparvar edi. U yolg'onni ko'tara olmasdi, haqiqat uchun kurashardi, adolatga intilardi. Bir kuni darsdan keyin menga aytgan gapi hali ham yodimdan chiqmaydi: “Ustoz, haqiqatni himoya qilish, adolat uchun jon kuydirish – hammaning burchi”. O'shanda u hali kichkina edi. Lekin men uning murg'ak qalbida katta jasorat borligini his qilganman va bundan quvonganman.

Bugun Shermuhammadning hayoti va qahramonligini eslab, uning qalbidagi ulug' niyatlarini anglab turibman. U o'ziga va yurtiga sodiq farzand bo'lib yetishdi. Shunday o'quvchiga saboq berish sharaf. Uning xotirasi xalqimiz qalbida jasorat timsoliga aylangan.

SAMIMIY ORZU
ULKAN JASORATGA AYLANDI

– Hozirgidek yodimda, Shermuhammad og'ir, vazmin va qat'iyatli yigit edi, – deydi uning sinfdoshi Nargiza Meliboyeva. – Yana o'ziga xos fazilati – birso'zligi edi. Shermuhammadning fe'l-atvorida tug'ma vatanparvarlik mavjud edi. U tengdoshlarimizni doimo jamoa sifatida birlashtirardi, boshchilik qilib adolatli yo'l ko'rsatardi. Bog'cha davrida uchuvchilarning bosh kiyimini kiyib olib, hammani yig'ib, shunday degani yodimda: “Men katta bo'lsam uchuvchi bo'lamani! Osmonda yurtimizni qo'riqlayman!” Bu uning shunchaki bolalik orzusi emas, balki yuragida yotgan yuksak maqsadning ilk mujdasi ekanini hozir tushunib turibman.

Maktab davrida esa bu ishtiyoqi yanada mustahkamlanib, maqsadga aylandi. Faqatgina xayol qilmay unga yetishish uchun bor kuchini sarfladi. Ha, u o'z maslagiga erishdi. Bolalikkdagi sodda va samimiy do'stimiz vaqtlar kelib, shu zamin uchun o'z jonini fido qildi...

Biz u bilan faxrlanamiz!

SHERMUHAMMAD
BO'LISH QIYIN!

– Shermuhammad aka bizdan ikki sinf yuqorida o'qirdi, – deydi Feruza Yunusova. – U kishining qiz bolalarga bo'lgan hurmati baland edi. Har bir harakatidan tarbiyali inson ekani bilinib turardi. Yodimizda, maktabda yosh bolalar orasida ba'zan hazil-mutoyiba chegaradan oshib ketgan paytlarda Shermuhammad aka hammani hurmatga chaqirib, davradagi samimiy muhitni saqlab qoldi. U qo'polikka mutlaqo toqat qilmasdi. Atrofidagilarga ham shu fazilatlarini o'rgatishga harakat qilar, samimiylikni o'zining hayot qoidasi deb bilardi. Qizlar bilan suhbatlashganda yoki ularga yordam kerak bo'lgan paytlarda har doim axloq me'yorlariga rioya qilar va boshqalardan ham shuni talab qilardi.

U kishining jasorati haqida gapirish oson. Biroq Shermuhammad akadek bo'lish, sharafli hayot kechirish har kimning ham qo'lidan kelmaydi.

So'nggi so'z o'rnida aytadigan bo'lsak, Shermuhammad Ashirov uchun harbiy xizmat – faqat burch emas, balki ko'nglidan chuqur o'rin olgan mas'uliyat edi. Uchuvchilik nafaqat kasb, balki tug'ilgan yurtiga bo'lgan sodiqlik va hurmatning boshidan oxirigacha izlari bo'lgan yo'l edi. Bugun katta leytenant Shermuhammad Ashirovni yod etganlarga u ko'kdagi porloq yulduz misol yorqin ilhom va jasorat manbasiga aylangani.

Ro'ziqul OCHILOV,
“Vatanparvar”

YURT FIDOYILARNI

UNUTMAYDI

Ortida xalqi, Vatani va millati turganligini qalban his eta olganlarga kindik qoni to'kilgan zamini uchun Nariman, Shermuhammad, Ulug'bek, Sayyor, Elomon, Mashrab, Alisher singari ko'ksini qalqon qila oladi. Garchi hozir ular oramizda bo'lmasa-da, ruhi, jasorati va mardligi bilan yurtimizni mangu qo'riqlaydi. Ular tomonidan ko'rsatilgan jasorat namunasi asrlar davomida kelajak avlodni yangi-yangi qahramonliklar sari boshlab boradi va tinchligimiz mayog'i sifatida o'chmas bo'lib qoladi.

2000-yil avgust oyida mustaqil O'zbekiston davlat tuzumiga ola ko'z bilan qaragan bir guruh kimsalar Surxondaryo viloyatining Sariosiyo va Uzun tumanlarida terrorchilik harakatlarini amalga oshirdi. Chunki mamlakatimiz hududiga kalamush singari suqilib kirgan o'sha g'alamislar milliy armiyamizning mudofaa qudrati qanday ekanligiga baho berishdan yiroq edi. Shuning uchun g'arazgo'ylarning niyati qisqa muddat ichida yo'qqa chiqarildi. Ming afsuski, janglarda bir qator yigitlarimiz yurt tinchligi yo'lida halok bo'ldi. Harbiy uchuvchi katta leytenant Nariman Abkelyamov ulardan biri edi.

Qashqadaryo viloyati Shahrisabz shahrida tug'ilib o'sgan Nariman Rossiya Federatsiyasining Viborg shahridagi fuqaro aviatsiyasi bilim yurtida tahsil olishiga qaramay, bolalikdagi orzusi – harbiy uchuvchi bo'lish uchun tinmay o'qidi, izlandi. 1991-yili bilim yurtini muvaffaqiyatli tugatib yurtimizga qaytdi. Xizmat faoliyatini Qo'qon aeroportida bort-texnik lavozimida boshladi. 1998–2000-yillar davomida Chirchiqdagi harbiy qismda vertolyot eskadrilyasi bort-texnigi sifatida harbiy xizmatini davom ettirdi. Sariosiyo va Uzun voqealarida dushmanga havodan zarba berish jarayonida jasoratini namoyish qildi. Ammo jangovar topshiriqni bajarish chog'ida g'animlar tomonidan otilgan o'q vertolyotning dvigateliga shikast yetkazdi. Boshqaruvni yo'qotgan vertolyotni yerga qo'ndirish

paytida Nariman Abkelyamov qattiq yaralandi. Uning xizmatdosh do'stlari esa qahramonlarcha halok bo'ldi. Og'ir yaranlangan Nariman o'lim bilan yuzma-yuz kurashdi va 4 oydan keyin gospitalda vafot etdi. O'limidan keyin O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoniga muvofiq, "Jasorat" medali bilan taqdirlandi.

Sariosiyo va Uzundagi jangovar topshiriqni bajarishga jo'natilgan Vatani himoyachilarining barchasi yurt tinchligi uchun o'limga tik boqa oladigan, tomirida qoni qaynab turgan yigitlardan tashkil topgandi. Katta leytenant Nariman Abkelyamovning Luiza bilan turmush qurganiga hali ikki yil ham bo'lmagan, farzandi Ayder esa yetti oylik chaqaloq edi. Shunga qaramay, Nariman yurt himoyasiga otlandi. Chunki o'shanda u ortida xalqi, Vatani va oilasi, murg'ak farzandi kelajagi turganligini yurakdan his etgandi. U bilan bir yostiqa bosh qo'ygan Luiza bilan "O'g'limizni ehtiyot qil!" deya qisqagina xayrlashganda, eng yaqin insonlaridan biriga yuragida kechgan hislarni aytgisi kelgan bo'lsa, ajab emas. Lekin aytmadi. Ayta olmasdi ham. Negaki Nosir aka va Jevriye opa farzandlarini shu qadar kamtar tarbiyalagandiki, Nariman qilgan ishi, qabul qilgan qarori bilan atrofdagilarga maqtanishni yoqtirmasdi.

Og'ir yaranlangan turmush o'rtog'ining gospitalda ekanidan xabar topgan Luiza Nariman bilan birga nafas oldi. Vafot etganida esa bir o'lib tirildi. Ayol ayriliq azobiga qanday davo borligini

bilmasdi. Bu davo – farzandi Ayder edi. Buni keyinchalik anglab yetdi. Bu orada Luiza turmush o'rtog'idek Vatani himoyachisi bo'lishga qaror qilib, egniga harbiy libos kiydi. Mana, oradan salkam 25 yil vaqt o'tdi. Ayder onasi va buvisidan go'zal tarbiya oldi. Otasidek bosiq, Vatanga sadoqatli yigit bo'lib ulg'aydi. U hozirda Toshkent davlat transport universiteti mashinasozlik texnologiyasini avtomatlashtirish fakulteti 5-bosqich sirtqi bo'lim talabasi. Chirchiqdagi zavodlardan birida ishlaydi. Ishi va o'qishidan tashqari yog'och o'yakorligi bilan shug'ullanadi. Ayder garchi otasining yo'lidan borib, harbiy uchuvchilikni tanlamagan bo'lsa-da, aviatsiya sohasidan yiroq emas. O'yakorlik borasidagi ishlarining namunalari "G'alaba bog'i" yodgorlik majmuasidan, Chirchiqdagi harbiy qism aviatsiya muzeyidan joy olgan. U yog'ochdan yasagan vertolyot va samolyotlarni ko'rganlar Ayderni konstruktor deb o'ylashi tabiiy. Haqiqatan ham ko'zni quvontiradigan qo'l mehnati.

Joriy yilning 20-dekabr kuni Nariman Abkelyamov xizmat burchini o'tagan harbiy qismda qahramonning xotira burchagi ochildi. Chunki u bundan roppa-rosa 20 yil avval, ya'ni 2000-yil 20-dekabr kuni vafot etgandi. Xotira burchagining ochilish marosimida faxriylar, harbiy xizmatchilar, maktab o'quvchilari bilan birga oila a'zolari ham ishtirok etdi. Tadbirda so'zga chiqqanlar Vatani uchun jonini qurbon qilgan yurt o'g'lonlarining jasoratini abadiylashtirish ezgu ish ekanligini ta'kidladilar. Bugungi tinch, osuda hayotimiz Nariman singari yigitlarning qoni va shirin joni evaziga qo'lga kiritilgani yana bir bor yodga olindi. Shundan so'ng xotira burchagi katta leytenant Nariman Abkelyamovning turmush o'rtog'i III darajali serjant Luiza Abkelyamova, marhumning farzandi Ayder va xizmatdoshi tomonidan davlatimiz madhiyasi sadolari ostida ochildi.

Marosimidan keyin tadbir qatnashchilari aviatsiya muzeyiga tashrif buyurdi. Maktab o'quvchilari mustaqil O'zbekiston harbiy aviatsiyasi tarixidan hikoya qiluvchi eksponatlar bilan yaqindan tanishar ekan, mamlakatimiz tinchligi yo'lida halok bo'lgan boshqa harbiy uchuvchilarni ham xotirladi. Abkelyamovlar oilasi vakillari esa Narimanning nevarasi bo'lmish 9 oylik Edem bilan esdalikka rasmga tushdi. Turmush o'rtog'ining vafotidan keyin harbiy bo'lishga ahd qilgan Luiza Abkelyamova ko'rsatilgan e'tibor uchun barcha-barchaga minnatdorlik bildirdi.

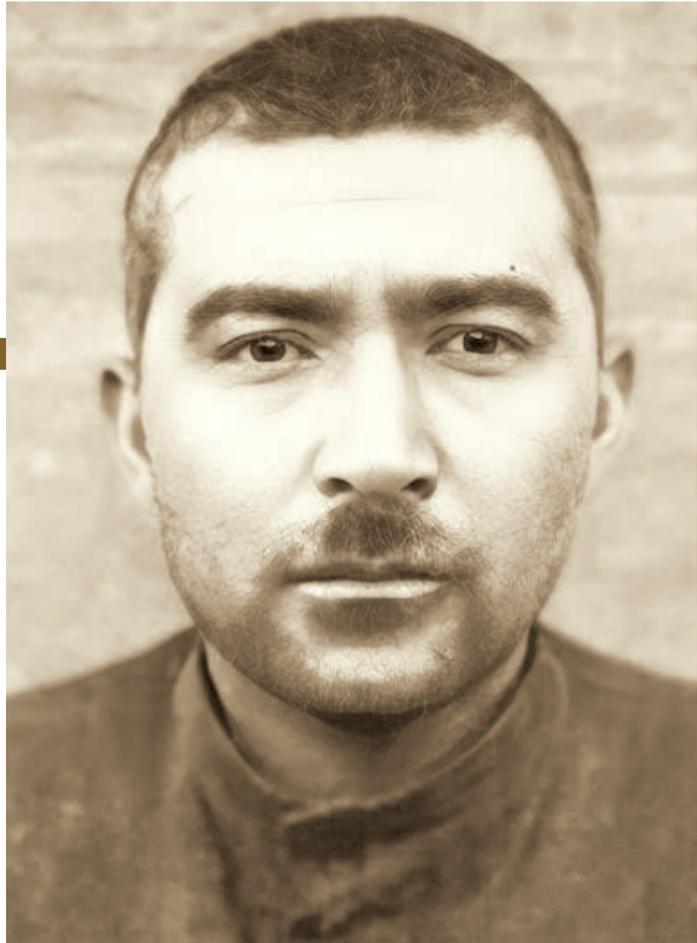
Podpolkovnik Tursunboy JABBOROV, xizmatdoshi: – Nariman aka Surxondaryoga jangovar topshiriqni bajarish uchun jo'natilayotgan vaqtdan sal oldinroq harbiy qismga bilim yurtini endigina tugatib kelgan yosh leytenant edim. Garchi u inson bilan hayot yo'lim qisqa tutashuvdan iborat bo'lsa-da, Nariman akani hozirgacha birinchi ustozlarimdan biri deb kelaman. Harbiy qismimizda marhum katta leytenant Nariman Abkelyamov xotira burchagining ochilishi muhim voqealik bo'ldi, desam, adashmayman. Bu tadbirga uning oila a'zolari, faxriylar, yosh harbiy xizmatchilar va maktab o'quvchilari taklif etilgani ayni muddao bo'ldi. Negaki davlatimiz tomonidan yurt fidoyilarining xotirasi abadiylashtirilishi har qanday tahsinga loyiq. Bu orqali qahramonlarimiz nomi uzoq yillar davomida unutilmaydi. Men esa yoshlarga, yurtdoshlarimga mana shunday tadbirlarda ustozim Nariman akaning jasorati haqida qayta-qayta hikoya qilib beraveraman.

Alfiya ISHTUGANOVA, qaynonasi: – Narimanni kuyovim emas, o'z o'g'limdek yaxshi ko'rardim. Chunki bunga ko'p sabablar bor. Luizaga uylanmasdan avval tez-tez mehmonga kelib, ba'zi-ba'zida biznikida tunab qolardi. O'shanda bir yonimda Luiza, ikkinchi yonimda Nariman bilan tong otguncha suhbatlashib yotardik. Burchi, egnidagi harbiy libosi, bajarayotgan ishi u uchun muqaddas edi. Shuning uchun ishga kechikishni, komandirlaridan tanbeh olishni o'ziga or deb bilardi. Oilasida go'zal tarbiya olganligi uchun Vatanga cheksiz sadoqati har bir xatti-harakatida ko'zga tashlanardi. Shunchalik bosiq ediki, atrofidagilar bilan gaplashganda kimnidir xafa qilib qo'ymaslikka harakat qilayotgani yuzidan ko'rinib turardi.

Tan olish kerakki, har qanday qurolli to'qnashuv qurbonsiz bo'lmaydi. Sariosiyo va Uzun voqealarida o'nlab alp o'g'lonlardan ayrildik. Ular dushmanga ko'ksini qalqon qilish barobarida dunyodagi hamma narsadan bebaho bugungi tinch-osuda hayotni o'z jonidan ustun qo'ygan. Ona zamin uchun to'kilgan qon evaziga qo'lga kiritilgan bu osoyishtalik har qanday davlatning jamiyatdagi o'rni uchun qanchalik mustahkam bo'lishini anglagan. Yurt fidoyilari unutilmaydigan davlatda esa tinchlik abadiy bo'ladi.

Asror RO'ZIBOYEV,
"Vatanparvar"

MIRSAID

deb xirgoyi qiladi. Shu davrada ishtirok etayotgan bir xufya uning bu "xato" sini kerakli joyga yetkazadi. Shu kunlarda Mirsaid Shomirboyevning qo'l ostidagi oddiy askar Saidov ham Selivanovning tazyiqi ortidan arzimagan bahonalar bilan ishdan olingan edi. Saidov hurmat taxtasidagi Mirkomil Mirsharopovning surati yonida "... bu inson shu yerda bo'lganida bizni bunday xor qildirib qo'ymas edi. Mallaboylar o'zbekni hech qachon odam o'rnida ko'rmaydi. Bular jamoa fikri bilan hisoblashmadi. Endi xizmatda hech qanday ma'no qolmadi. Albatta, xohlagan bahonasini topib, hammamizni bitta-bitta yo'qotishga tushadi", deydi. Shu tariqa 19-o'zbek tog'-otliq diviziyasining shakllanishida muhim o'rin tutgan milliy zobitlardan Mirsaid Shomirboyev ham qatag'on ro'yxatidan o'rin oladi.

UKASI 10 YOSH DAN OSHGANDI

1937-yil

11-sentabr kuni 42-otliq polk maktabi rahbari Mirsaid Shomirboyevni qamoqqa olishga order beriladi. Uning shaxsiy anketasiga ko'ra, oila a'zolari sifatida turmush o'rtog'i Malika Abdujabborova va 41-otliq polk maktabi tarbiyalanuvchisi ukasi Dadaxonlarning nomlari keltirilgan.

Mirsaid Shomirboyev hibsga olingach, ko'p o'tmay, bir necha kishi kelib, endigina 10 yoshdan oshgan o'quvchi, bu vaqtda kasalligi tufayli uning uyida davolanayotgan Dadaxon Shomirboyevni ham olib ketadi. Eng dahshatlisi, Dadaxon Shomirboyevni bir necha kun och qoldirib, tinimsiz tahqirlab, jismoniy qiynoqlar va qo'rqituv bilan akasiga tuhmatlar bitilgan bir qancha qog'ozlarga imzo chektirib oladi.

SO'ROQ VA HUKM

1937-yil 29-dekabrda bo'lib o'tgan so'roq paytida Shomirboyev o'ziga qo'yilgan barcha ayb va ko'rsatmalarni rad etadi. 1938-yil 11-fevralda 19-o'zbek tog'-otliq diviziyasining sobiq qo'mondoni Mirkomil Mirsharopov bilan yuzlashtirilganda, u 1933-yilda Mirsaid Shomirboyevni diviziyadagi milliy aksilinqilobiy tashkilotga jalb etgani haqida ko'rsatma bergan. Ammo Mirsharopovning bu ko'rsatmasi Shomirboyev tomonidan rad etilgan. Mirsaid Shomirboyev so'roqlar davomida o'ziga qo'yilgan

Mirsaid Shomirboyev 1901-yili Namangan shahrida savdogar oilasida dunyoga kelgan. Avval jadid maktabida o'qib, atroflicha ilm oldi. 1918-1919-yillar tikuvchiga shogird tushib, hunar o'rgandi. Mirsaid 1920-1923-yillar Chustdagi o'z-o'zini himoyalash guruhiga kirib, "qizil militsiya" safida bo'ldi. 1924-yildan Qizil armiya xizmatiga kirdi. 1924-1927-yillar davomida Rizo Yoqubov direktor bo'lgan O'rta Osiyo milliy harbiy maktabida o'qidi. Maktabda Azamat Xudoyorxonov va yana bir-ikki kishini inobatga olmaganda, pedagogik jamoa deyarli ruslardan iborat edi. Mirsaid Shomirboyev o'zining jismonan baquvvatligi va abjirligi bilan ham kursantlar orasida ajralib turardi. U O'rta Osiyo harbiy maktabi hamda O'rta Osiyo harbiy okrugi harbiylari o'rtasida bo'lib o'tgan ot sporti va boshqa musobaqalarda sovrindorlar qatoridan o'rin olgan.

SHOMIRBOYEV
19-o'zbek tog'-otliq diviziyasi qo'mondoni1927-YILDAN
1937-YILGACHA

Mirsaid 1927-yilda O'rta Osiyo milliy harbiy maktabini tamomlagach, 1-o'zbek otliq polki vzvod qo'mondoni etib tayinlandi. 1931-yilga qadar o'zbek otliq polki maktabi vzvod qo'mondoni sifatida faoliyat olib borgan Shomirboyev Sovet hokimiyati tomonidan xizmatdosh do'stlari kabi qurolli qarshilik harakatini bartaraf etishga qaratilgan harbiy jarayonlarda ishtirok etdi. Mirsaid Shomirboyev jismonan yaxshi chiniqqan hamda harbiy ish sirlarini puxta egallagan professional mutaxassis edi.

U 1927-yildan 1937-yilgacha VKP(b) a'zosi, 1937-yil 10-sentabrgacha 19-o'zbek tog'-otliq diviziyasi 42-otliq polki maktabining rahbari bo'lgan. Ushbu polkda tayyorlangan kadrlar o'zining professionalligi, ot sportining murakkab elementlarini puxta o'zlashtirgani bilan O'rta Osiyo harbiy okrugining o'tkazilgan harbiy musobaqalarda doimo yuqori o'rinlarni egallagan. Bundan

bilishimiz mumkinki, polk maktabida tayyorlangan kichik mutaxassislar ajdodlarimizdan qolgan chavandozlik an'alarini davom ettirish bilan birgalikda, zamonaviy otliq qo'shinlar sir-asrorlarini ham mukammal o'rganishgan.

XUFYA HUZURIDAGI
XIRGOYI

1937-yil 15-fevralda kapitan unvoni berilgan Mirsaid Shomirboyev davralarning guli edi. Harbiylar to'plangan yig'inlarda u dutor chertib, "Farhod va Shirin", "Gulsara" operalaridan ariyalarni baralla aytib, askarlarning ko'nglini ko'tarar edi. 1935-yili Mirkomil Mirsharopov ishdan olinib, o'rniga Selivanovning kelishi jamoada muammolarni yuzaga keltiradi. Harbiylar orasida turli nizolar urchiydi.

Bir gal Sodiq Yoqubov yana birorta qo'shiq aytin desa, Mirsaid oqko'ngillik bilan dutorida "Paxta ekkan boy bo'lar, bir tiyinga zor bo'lar, bolasi non so'rasa, topolmas, sharmisor bo'lar",

birorta ayblovni tan olmaydi. Biroq ukasi tomonidan qo'rqitib imzolatilgan qog'ozlar va bo'htonlar asosida uni O'zSSR JK 57-2, 64, 67-moddalari bilan ayblashadi.

Mash'um "uchlik" 1938-yil 10-oktabr kuni soat 9:35 dan 9:55 gacha Mirsaid Shomirboyev ishini ko'rib, uni otuvga hukm qiladi.

BESAMAR SHIKOYAT

1939-yil 13-mart kuni Dadaxon Shomirboyev O'zbekiston hukumati rahbariyatiga ariza bilan murojaat qiladi. Unda 1938-yil 12-sentabr kuni akasi Mirsaid Shomirboyevni qamoqqa olishgach, polk komissari Bolta Komilov kelib, uni chaqirgani va turli gaplar bilan unga qarshi ko'rsatma berishini so'ragani, rozi bo'lmagach, starshina Mirzaaliyev bilan uni ham olib ketishganini bayon qiladi. Shundan so'ng ularni tir vagoniga olib kirishgani va u yerda yanada dahshatliroq yolg'on ko'rsatmalar yozilgan qog'ozlarga imzo chekishini so'rashgani, yo'q desa uni urishgani, bir necha marta tir miltig'i bilan otib azoblashgani, ikki kun davomida och, suvsiz qoldirib qiynoqqa solishganini yozadi.

Shundan so'ng uni NKVD xodimi Abramsunovning uyiga keltirishgan. U esa mast holda, go'yoki Mirsaidning uyida bir necha o'zbek harbiylari to'planib aksilinqilobiy yig'in qilgani, unda Selivanovga suiqasd uyushtirish, Qizil armiyaga qarshi isyonni rejalashtirgani haqida yozib, imzolashini talab qiladi. Yuqoridagi bo'htonlar bitilgan qog'ozlarni qiynoq va qo'rqituv ostida, faqat akasi bilan yuzlashtirishga va'da berishgani uchun imzolaganini, biroq amalda hech qanday yuzlashtirish bo'lmagani, aksincha o'zlari yozgan bo'htonlardan akasini ayblashda foydalanishganini arizasida keltirib o'tadi. 1939-yil 29-noyabrda Toshkentda Dadaxon Shomirboyevning arizasi ko'rib chiqiladi. Biroq turli vajlar bilan avvalgi hukmni to'g'ri deb arizani e'tiborsiz qoldiradi.

ONANING ARIZASI HAM...

1940-yil 14-iyunda Namangan shahri, Ishchilar mahallasi, 38-uydan Mirsaid Shomirboyevning onasi To'xtaxon Ashirova Beriya nomiga ariza yo'llab, o'g'lining nohaq tuhmat va bo'htonlar asosida qamoqqa olingani, akasini aybdor qilish uchun hali voyaga yetmagan ukasi Dadaxondan foydalanishganini yozadi. Onaizorning yig'lab bitgan arizasi 1940-yil 5-oktabrda O'rta Osiyo harbiy okrugi (SAVO) prokuraturasi tomonidan ko'rilib, yana o'sha bahonalar bilan e'tiborsiz qoldiriladi.

STALIN VAFOTIDAN SO'NG

Biroq Stalin vafotidan so'ng yuzaga kelgan "iliqlik" davrida 19-o'zbek tog'-otliq diviziyasining "xalq dushmani", deya nohaq qamoqqa olingan bir qator taniqli harbiy kadrlar ishlari ham qayta tergovga jalb qilinadi. Ularga asosan 2-diviziyaning asosiy namoyandalari

Mirkomil Mirsharopov, Yunus Narimonov, Mirsaid Shomirboyev, Sobir Rahimov, Burxon Hamroqulovlar to'g'risida "ularning siyosiy ish faoliyatlarini qanday baholaysiz?" degan savol berilgan. Mazkur jarayonda M. Shomirboyev to'g'risida uning hamkasblari faqat ijobiy fikrlarni bildirgan.

RASHIDOV NOMIGA...

Namangan shahri, Namangan ko'chasi, 2-uy, 1-xonadonda yashagan Yusufxo'ja Mamadxo'jayev 1955-yil 15-yanvar sanasi bilan O'zbekiston hukumati rahbari Sharof Rashidov nomiga ariza yozib, jiyani Mirsaid Shomirboyevning taqdiri haqida so'raydi. Shundan so'ng Mirsaid

olmas edi", deydi. O'zining 1937-yilda bergan guvohliklarini to'liq rad etadi va o'sha qog'ozlarni o'qib chiqishga ruxsat berishmaganini aytadi.

20 YIL O'TIB...

Turmush o'rtog'i Malika Abdujabborova 1956-yil 16-iyunda qayta so'roqda Mirsaid Shomirboyev

1910-yilda

Farg'ona viloyati, Marg'ilon shahrida tug'ilgan va o'zbek diviziyasida faoliyat yuritgan Ma'ruf Tursunov:

"Shomirboyev namunali, talabchan va faol qo'mondon, yaxshi otliq", deya ko'rsatma bergan. 19-o'zbek tog'-otliq diviziyasida 1936-yilning iyulidan oktabrigacha prokuror bo'lib ishlagan Jalilov Mirtesha Sodiqovich so'roq jarayonida Mirsaid Shomirboyevga: "Namunali qo'mondon, uning bo'linmasi eng yaxshi bo'linmalardan. Shomirboyevning o'zi ham intizomli, yetuk, o'z ishini puxta biladigan qo'mondon. Uni halol, bilimli kishi sifatida bilaman", deb ko'rsatma bergan edi.

Shomirboyevning ishi ham qayta ko'rib chiqishga topshiriladi. Qayta so'roqlarda ko'plab haqiqatlar bo'y ko'rsatadi. Jumladan, 1956-yil 18-fevral kuni so'roqda 1929-1938-yillar 19-o'zbek tog'-otliq diviziyasi polk komissari bo'lgan Hikmat Zakiryayev (1907-y.t.):

"1937-yil Shomirboyev Dadaxon 10 yoshlar chamasi 41-polk maktabida tarbiyalanar edi. Bir kuni Bolta Komilov menga bir tojikcha yozilgan qog'oz tutib, Dadaxonga imzolashimni buyurdi. Men maxsus bo'lim topshirig'i degani uchun u bilan gaplashib imzoladim, lekin uni urmadi", deydi.

MIRSAID O'Z ISHINING USTASI EDI

1956-yil 20-fevral kuni sobiq 19-o'zbek tog'-otliq o'zbek diviziyasi komandiri Xolmuhammedov Ahmedovich (1898-y.t.) so'roqda:

"Men 1925-yili Qizil armiyaga kirib, 1925-1926-yillarda komandir, 1926-1931-yillarda pulemyot rota komandiri edim. Mirsaid Shomirboyev haqiqiy avtoritet askar, o'ta abjir, harakatchan, o'z ishining ustasi edi. U ajoyib sportchi, askarlarga haqiqiy ustoz va talabchan rahbar edi. Ammo bu hech kimga botmas edi. Avval 41-otliq polkda so'ng 42-otliq polk maktabi rahbari bo'ldi. Selivanovni 19-o'zbek tog'-otliq diviziyasi milliy harbiy zobitlarining birortasi bilan solishtirib bo'lmasdi. Selivanov doimo asabiy, xodimlariga nisbatan qo'pol va haqoratli so'zlarni ko'p ishlatardi. U tashabbuslar har jihatdan to'liq o'ziniki bo'lishini talab etar edi-yu, ammo askarlarga istagini ham yetkazib bera

bilan birga kechgan hayoti davrida uni hamisha halol, to'g'riso'z, vatanparvar inson bo'lganini ta'kidlaydi. Ukasi Dadaxonni Bolta Komilov nomli kimsa qo'rqitib, akasiga qarshi ko'rsatmaga imzo chektirganini va buni u keyinchalik Namanganga kelgach, onasiga aytganini yozadi. Avval Dadaxon Shomirboyevning o'zi, keyin onasi ham bir necha marta sho'roning yuqori idoralariga arizalar yozgani, ammo hech qanday natija bo'lmaganini aytadi. Shundan so'ng Dadaxon Shomirboyev o'z ixtiyori bilan frontga ketib, oxirgi xatini 1941-yili Belarus frontidan yozganini, keyin undan nom-nishon bo'lmaganini yozib ketadi. Mirsaid Shomirboyev ham boshqa safdoshlari qatorida 1957-yil 20-iyulda SSSR Oliy sudi harbiy kollegiyasi tomonidan oqlangan.

Xulosa qilib aytganda, o'zbek zamonaviy armiyasining ilk qaldirg'ochlari bo'lgan milliy harbiy kadrlar qizil saltanat tomonidan nohaq ayblanib, jismonan yo'q qilindi. Mustaqillik yillarida ularning qutlug' nomlari tiklandi. Shubhasiz, ularning barchasi qandaydir qizil saltanatga xizmat qilish uchun emas, aksincha millat va Vatan himoyasi uchun jonini qurbon qilish maqsadida qo'lga qurol tutib, harbiy bo'lishni niyat qilgan edilar. Bugungi kunda o'sib-ulg'ayib kelayotgan yosh harbiylarimiz ularning sharafli hayot yo'llarini bilishi, xotiralarini e'zozlashi maqsadga muvofiqdir.

"Harbiy jadedlar xotirasi barhayot" kitobidan.

JANGOVAR QO'SHIQLAR — JASORAT BONGI

*Ko'kka bo'ylar mardonavor
jangovar qo'shiq,
Yuraklarga g'urur berar
uning sadosi.
Yigit-qizlar jasoratdan
kuylaydi jo'shib,
Dil qasriga nur ulashar
ohang ziyosi.*

Inson kuy-qo'shiqqa oshno xilqatdir. Sehrli ohanglar, dilga yaqin nazmiy satrlar uning tuyg'ulariga ta'sir etmay qolmaydi. Ayniqsa, jangovar qo'shiqlar ko'kka o'rlaganda Vatan qiyofasi ko'z oldingizda namoyon bo'ladi. Uning muhofazasida qad rostlagan, ona yurtning bir kaft tuprog'i uchun jonini fido qilishga tayyor Vatan himoyachilarining sharaflari xizmati dilingizda faxr uyg'otadi.

Yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga, harbiy xizmatchilarning milliy va jangovar ruhini mustahkamlashga xizmat qiladigan bunday qo'shiqlar qadriyatimizga aylanmog'i shart. Shu sabab ham har yili O'zbekiston Qurolli Kuchlari kuch tuzilmalari o'rtasida an'anaviy tarzda o'tkazib kelinayotgan "Mardlar qo'riqlaydi Vatanni!" harbiy-vatanparvarlik ruhidagi qo'shiqlar tanlovi yangi qo'shiqlar, yangi ovozlarni kashf etib kelmoqda.

Mudofaa vazirligi Ma'naviyat va madaniyat departamentida bo'lib o'tgan "Mardlar qo'riqlaydi Vatanni!" harbiy-vatanparvarlik qo'shiqlari ko'rik-tanlovi

bu yil ham o'z qahramonlar va go'zal xonishlarini yuzaga chiqardi.

O'zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligi, Davlat xavfsizlik xizmati, Ichki ishlar vazirligi, Favqulodda vaziyatlar vazirligi, Milliy gvardiya, Iqtisodiyot va moliya vazirligi huzuridagi Bojxona qo'mitasi, Madaniyat vazirligi hamda Yoshlar ishlari agentliklarining "Mardlar qo'riqlaydi Vatanni!" harbiy-

vatanparvarlik qo'shiqlari ko'rik-tanlovini o'tkazish bo'yicha qo'shma qarori asosida O'zbekiston Qurolli Kuchlari kuch tuzilmalari tarkibidagi professional va havaskor ijodkorlar sifatida xizmat qilayotgan harbiy xizmatchilar va yoshlar katta sahnada o'z mahoratlarini namoyish etishdi.

Qatnashchilarning saf, estrada va lirik qo'shiqlar yo'nalishlari bo'yicha har bir chiqishi nufuzli hay'at a'zolari tomonidan shaffof tarzda baholab borildi. Quvonarlisi, ko'rik-tanlovda ishtirok etgan ellikdan ziyod ijodkor o'z qo'shiqlarini jonli tarzda ijro etib, tomoshabinlar olqishiga sazovor bo'ldi. Shuningdek, qo'shiqlarga mos tarzda

Kichik serjant Ixtiyor MAMAJONOV suratga olgan

ishlangan vatanparvarlik ruhidagi rolklar qalblarga o'zgacha hayajon baxsh etdi.

Shuni alohida ta'kidlash joizki, joriy yildagi ko'rik-tanlovga har yilgidan-da yuqori saviyada tayyorgarlik ko'rilgani tadbir davomida o'z so'zini aytdi. Yangi she'rlarga bastalangan yangi qo'shiqlar, milliy musiqalarimiz jarangini o'zida jo etgan zamonaviy ohanglar, jarangdor jonli ijro... Bularning barchasi tomoshabinlarga ko'tarinki kayfiyat baxsh etdi.

Albatta, qo'shiq yaralishida shoir so'zi, unga mos tarzda bastalangan musiqa va yurakdan kuylangan ijroning o'zni muhim. Vatan haqidagi qo'shiqlar jarangi dilingizga o'zgacha shukuh bag'ishlaydi. Shoir ta'riflaganidek:

*Bobolarim sajda etgan mehrobim,
Momolarim ko'zga surgan tavobim,
Jannat ko'shkidagi nuri oftobim,
Ajdozlardan ulug' merosim – Vatan.*

Darhaqiqat, ona yurt madh etilgan she'r-u qo'shiqlar qalbingizga o'zgacha tuyg'ular baxsh etadi, uning hurligi va tinchligini asrashga chorlaydi.

Vatan tinchligi va osoyishtaligining qalqoni bo'lmish harbiy xizmatchilarning zahmatli va sharafliligi, matonat va jasoratiga bag'ishlangan kuy-qo'shiqlar esa qalblarga g'urur bag'ishlaydi. Vatan himoyasi farzandlar uchun oliy qadriyat, ulug' burch ekanini anglatib turadi:

*Biz tinchlik yo'lida metin qoyamiz,
Vatanni asramoq ulug' g'oyamiz.
Ona el, hurliging jon qadar tengsiz,
Senga qalqon bo'lmoq sharaf biz uchun!*

Ko'rik-tanlovda ijro etilgan har bir qo'shiq mazmun-mohiyati, o'ziga xos qirralari bilan ajralib turdi. Ularni bir-biridan yuqori qo'yish mushkul. Ammo yo'nalishlar bo'yicha o'rinlar yuzaga chiqishi shart. Shunga ko'ra, hay'at a'zolari tomonidan belgilangan odilona qarorga asosan, o'rinlar e'lon qilindi.

Professional ijodkorlar o'rtasidagi saf qo'shiqlari yo'nalishi bo'yicha 1-o'rinni Qurolli Kuchlar Markaziy ashula va raqs ansambli a'zolari serjant Sherzod Imomberdiyev, Qurolli Kuchlar xizmatchilari Umid Haydaraliyev va Avaz Usmonov egalladi. Ikkinchi o'ringa Mudofaa vazirligi Maxsus avariya tiklash

boshqarmasi "Impuls" harbiy ansambli xonandalari loyiq topildi. Uchinchi o'rinni Qurolli Kuchlar Markaziy ashula va raqs ansamblining vokal guruhi band etdi.

Professional ijodkorlar o'rtasidagi estrada qo'shiqlari yo'nalishi bo'yicha 1-o'rin Ichki ishlar vazirligi ashula va raqs ansambli a'zolari serjant Zokirjon To'ychiyev, safdorlar Farhod Qambarov, Nurali Shukurullayev, Sherali Bekmurodov va Nargiza Ma'qulovaga nasib etdi. Ikkinchi o'rinni Qurolli Kuchlar Markaziy ashula va raqs ansamblining vokal guruhi egalladi. Uchinchi o'rinni esa Milliy gvardiya Jamoat xavfsizligi universiteti vakili katta leytenant Shuhratjon Muhammadjonov qo'lga kiritdi.

Professional ijodkorlar o'rtasidagi lirik qo'shiqlar yo'nalishi bo'yicha 1-o'ringa Mudofaa vazirligi Maxsus avariya tiklash boshqarmasi "Impuls" harbiy ansambli xonandalari munosib topildi. Ikkinchi o'rin DXX Chegara qo'shinlari ashula va raqs ansambli xonandasi Xurshid Inogamovga nasib etdi. Uchinchi o'rinni Favqulodda vaziyatlar vazirligi harbiy orkestri a'zosi kichik serjant Solixo'ja Jiyanov egalladi.

Havaskor ijodkorlar o'rtasidagi saf

qo'shiqlari yo'nalishi bo'yicha 1-o'rin Sharqiy harbiy okrug harbiy qism harbiy orkestri a'zosi serjant Oybek Elchiyevga nasib etdi. Ikkinchi o'rinni Toshkent harbiy okrugi Chirchiq garnizoni Ma'naviyat va ma'rifat markazi harbiy orkestri vakili serjant Oybek Ro'ziyev egalladi. Uchinchi o'ringa esa Markaziy harbiy okrug harbiy qism harbiy orkestri a'zosi kichik serjant Ismoil Jumayev loyiq topildi.

Havaskor ijodkorlar o'rtasidagi estrada qo'shiqlari yo'nalishi bo'yicha 1-o'rinni Toshkent harbiy okrugi Chirchiq garnizoni Ma'naviyat va ma'rifat markazi harbiy orkestri vakili kontrakt bo'yicha harbiy xizmatchi, oddiy askarlar – Farid Olimov, Latifjon Butaboyev va Jasur Komiljonov egalladi. Ikkinchi o'rin Sharqiy harbiy okrug vakili kichik serjant Qayumjon Mahkamovga nasib etdi. Uchinchi o'ringa esa DXX Chegara qo'shinlari muddatli harbiy xizmatchisi Jasur Mahmudov munosib topildi.

Havaskor ijodkorlar o'rtasidagi lirik qo'shiqlar yo'nalishi bo'yicha 1-o'rin g'olibligi Toifalangan obyektlarni qo'riqlash qo'shinlari qo'mondonligi harbiy orkestri kontrakt bo'yicha harbiy xizmatchi, oddiy askar Shahriyorbek Ostindekovga nasib etdi. Ikkinchi o'rinni Ichki ishlar vazirligi ixtisoslashtirilgan maktab internati o'quvchisi Muzaffar Qayumov qo'lga kiritdi. Uchinchi o'rinni esa DXX Chegara qo'shinlari ashula va raqs ansambli vakili serjant Orif Yusufov egalladi.

Bir so'z bilan aytganda, "Mardlar qo'riqlaydi Vatanni!" harbiy-vatanparvarlik ruhidagi qo'shiqlar tanlovi ona yurtga muhabbat tuyg'usini baxsh etadigan go'zal qo'shiqlarni tomoshabinlarga taqdim etdi. Umid qilamizki, bu qo'shiqlar xalqimizga manzur bo'ladi.

G'olib va sovrindorlar diplom va pul mukofotlari bilan taqdirlandi.

Zulfiya YUNUSOVA,
"Vatanparvar"

Onalik baxti, otalik g'ururi. Ota-ona bu ikki tuyg'uni qachon his etishi mumkin. Atrofdagilar uchun qanday holatda namoyon bo'ladi? Ishonch bilan aytish kerakki, har qanday ota-ona uchun farzandlarining el koriga kamarbasta bo'ladigan darajada tarbiya olishini, unib-o'sganini ko'rishdek baxt va g'urur bo'lmasa kerak. Ayniqsa, egniga harbiy libos kiyib, Vatan himoyachisi bo'lganini ko'rgandagi baxt va g'ururni tasvirlash qiyin.

Askar

ota-onalarini sharaflaymiz

Milliy armiyamizni shakllantirish jarayonida "Xalq va armiya – bir tan-u bir jon!" degan ezgu tamoyil asosida ulkan ishlar amalga oshirib kelinmoqda. Bugungi kunda fuqarolarimiz armiyaning har tomonlama yordami va ko'magini hayotining deyarli barcha sohalarida amalda his etayotgani e'tiborga molik. Shulardan biri "Askar onalarini sharaflaymiz" loyihasidir. Muddatli harbiy xizmat burchini o'tagan va o'tayotgan minglab askarlar hamda ularning ota-

onalari, yaqinlari uchun hayotidagi eng hayajonli onlarni taqdim qiluvchi loyiha. Bu loyiha orqali tashkillashtirilayotgan tadbirlar tufayli respublikamizning turli hududlarida istiqomat qilayotgan hamyurtlarimiz farzandlarining askarlik hayoti bilan tanishish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Endilikda bu tadbir "Askar ota-onalarini sharaflaymiz" nomi ostida o'tkaziladi va Toshkent viloyatining Yangiyo'l tumanida joylashgan harbiy qism bu an'anani boshlab berdi.

Erta tongdan harbiy qismga kirish darvozasi oldi bayramona ko'rinish oldi. Qo'llarida guldasta tutgan olti nafar muddatli harbiy xizmatchi hayajon, quvonch, sog'inch hislari bilan o'z oila a'zolarini kutib olishga tayyor turibdi. Bu yigitlar uchun Mudofaa vazirligi Havo hujumidan mudofaa qo'shinlari va Harbiy havo kuchlari qo'mondonligi, Mudofaa vazirligi huzuridagi Jamoatchilik kengashi, Toshkent viloyati hokimiyati hamkorligida oilasi bilan ko'rishish imkoniyati yaratib berildi. "Yangi O'zbekiston

armiyasi – mamlakat tayanchi, xalqimiz faxri!" shiori ostida o'tkazilgan tadbirga Jamoatchilik kengashi raisi, O'zbekiston xalq shoiri Iqboljon Mirzaaliyev, kengash a'zosi O'zbekiston xalq yozuvchisi Isajon Sultonov, Qurolli Kuchlar faxriylari, davlat va jamoat tashkilotlari vakillari taklif etildi.

Barcha yig'ilganlar uchun hayajonli bo'lgan tadbir

Jizzax, Samarqand, Farg'ona viloyatlari va Qoraqalpog'iston Respublikasidan kelgan ota-onalarni askar farzandlari ehtirom bilan kutib olishidan boshlandi. Harbiy qism mas'ul ofitserlari mehmonlarni yo'l-yo'lakay – Latifbek Saxobov, Baxadir Urazov, Umidjon Ro'ziyev, Bahodirjon Alijonov, Boburxon Meliqo'ziyev hamda Shohjahon To'ychiyevning ota-onalariga xizmat jarayonida muddatli harbiy xizmatchilar egallaydigan bilimlar haqida gapirib berishdi. Askarlar yotoqxonasi bilan tanishish jarayonida bu yerda yaratilgan sharoitlar barchaning diqqat markazida bo'ldi. Shuningdek, mehmonlar harbiy qism musiqat to'garagi, tibbiyot punkti, kutubxona va oshxonadagi sharoitlar bilan yaqindan tanishtirildi.

Tadbirning madaniy-ma'rifiy qismida esa Iqboljon Mirzaaliyevning onalarni ulug'lovchi she'ri, Isajon Sultonovning milliy armiyamiz uchun bergan ta'rifi barchaga ko'tarinki kayfiyat bag'ishladi. Muddatli harbiy xizmatchilar – Baxadir Urazov va Omon Sodiqboyev tomonidan maromiga yetkazib ijro etilgan "Maysaraxon" ariyasi, "Maftun bo'ldim" qo'shig'i yig'ilganlar olqishiga sazovor bo'ldi. Tadbir yakunida farzandlarining namunali xizmatlari uchun ota-onalarga tantanali tarzda tashakkurnomalar topshirildi. Harbiy qism oshxonasida esa viloyatlardan va Qoraqalpog'iston Respublikasidan kelgan mehmonlar uchun tushlik dasturxon yozildi. Ularning farzandlari bilan birgalikda bir dasturxon atrofida a'lo kayfiyatda o'tirishini ko'rib havasimiz keldi. Askar ota-onalari shu kuni xuddi o'z uyida, o'z xonadonida o'tirganday edi go'yo. Haqiqatda ham xuddi shunday. Chunki O'zbekiston hammamizning umumiy uyimiz. Uni ko'z qorachig'idek qo'riqlash barchamizning burchimizdir.

Kamoliddin ASROR,
"Vatanparvar"

“Chinakam xalq mafkurasini, millatning eng muqaddas orzu-intilishlarini faqat uning Bosh hujjati – Konstitutsiyasida to‘liq ifoda etish mumkin”.

Shavkat MIRZIYOYEV

KONSTITUTSIYANI QANCHALIK YAXSHI BILSANGIZ, huquqingizni shunchalik yaxshi bilasiz

Har bir mustaqil davlatning asosiy Bosh qomusi – Konstitutsiyasi mazkur mamlakatning xalqaro maydondagi ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy hayotini ko‘rsatib beruvchi mezon hisoblanadi. Aynan Konstitutsiyada davlatning xalq oldidagi burchi, vazifasi va kafolatlari belgilab qo‘yiladi. Biz “huquqiy demokratik davlat”da yashayotgan ekanmiz, davlat ichidagi barcha, jamiki soha va ijtimoiy yo‘nalishlar Konstitutsiyamizda o‘z o‘rnini topishi zarur deb hisoblaymiz.

Rivojlanish, globallashuv jarayonlari amalga oshirilgan ekan, xalq, jamiyat va davlatning tutgan yo‘li, tanlagan maqsadi va g‘oyalari bunga hamohang holda davriy islohotlarni taqozo qiladi. Ayni shu sababli ham dunyoning eng rivojlangan demokratik davlatlaridagi mashhur siyosatchilar “har qaysi demokratik davlatning Konstitutsiyasi har 19 yilda bir yangidan isloh qilinishi zarur”, deb hisoblaydi. Buning isbotini hatto xorij tajribasi misolida ham ko‘rishimiz mumkin. Masalan, 1787-yilning 17-sentabrida Filadelfiyada qabul qilingan AQSh Konstitutsiyasiga hozirgi kunga qadar 27 marta o‘zgartirish kiritilgan. Yoki xorijiy tajribasi Xitoy misolida ko‘radigan bo‘lsak, 1949-yilda tuzilgan Xitoy Xalq Respublikasida 1954-, 1975- va 1978-yillarda Konstitutsiyalar qabul qilinadi. Amaldagi Konstitutsiya esa 1982-yilda qabul qilingan bo‘lib, hozirgi kunga qadar 5 marta o‘zgartirish kiritilgan.

Amaldagi Konstitutsiyani isloh qilish bo‘yicha jahon tajribasida tan olingan va amalda tatbiq etiladigan uch xil yo‘nalish mavjud, bular:

- Konstitutsiyani butkul yangidan qabul qilish;
- Asosiy qonunni yangi tahrirda qabul qilish;
- Konstitutsiyaga o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish.

Ayni yuqoridagi uch tamoyil asosida davrlar o‘tgan sayin har bir mustaqil deb tan olingan davlat ijtimoiy, huquqiy va siyosiy o‘zgarishlar negizida o‘zining asosiy qomusini, Konstitutsiyasini isloh qilib boradi. Tan olib aytishimiz joizki, garchi, mustaqillikdan so‘ng hozirgi kunga qadar Konstitutsiyamizga bir necha bor o‘zgartirishlar kiritgan bo‘lsakda, yangi qonunlar qabul qilinishiga ehtiyojlar borligi va keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirilayotganligi sababli ham Bosh qomusimizni isloh qiladigan davr shakllanib bo‘lgan edi.

Y A N G I T A H R I R D A G I konstitutsiyaviy qonun loyihasi davomida umumxalq muhokamalarida jami 222 ming 715 dan ortiq taklif berilgan edi. Ularning 60 foizi yoshlar tomonidan taqdim etilgan. Takliflarning 56 foizi erkaklar, 40 foizi ayollar tomonidan yuborilgan. 4 foizining esa shaxsi ochiq qilingan. Shaxsan o‘zim ham yangi tahrirda qabul qilingan

Konstitutsiyaning takliflar qabul qilingan davri mobaynida undagi “ta‘lim” va “o‘qituvchi maqomi”ga bag‘ishlangan moddalarni qo‘llab-quvvatlab, o‘z qarashlarimni bildirgan edim.

Konstitutsiyaviy qonun loyihasini tayyorlash jarayonida 400 dan ortiq xalqaro tan olingan hujjatlar va 190 ga yaqin dunyoning eng rivojlangan davlatlari Konstitutsiyalari puxta tahlil etilib, yangi tahrirdagi Konstitutsiyamiz xalqaro ekspert va mutaxassislar tomonidan xalqaro huquqning umume‘tirof etilgan barcha qoidalarini o‘zida mujassam etgan hujjat sifatida yuqori baholangan.

Yangi tahrirdagi Konstitutsiyaning moddalari avvalgi 128 tadan 155 taga ko‘paygani, 128 ta moddadan 91 tasiga konseptual o‘zgartirishlar kiritilganligi, normalari esa 275 tadan 434 taga oshgani milliy tuzugimizning 65 foiz matni xalqimiz takliflari asosida yangilanganini ko‘rsatadi. Inson huquq va erkinliklariga oid qoidalar uch yarim baravarga ko‘paydi.

MAZKUR KONSTITUTSIYAVIY QONUN loyihasining qabul qilinishidagi eng katta yangiliklardan biri sifatida quyidagi bir qator lavozimlarda ayni bir shaxs surunkasiga ikki muddatdan ortiq ushbu lavozimga saylanishi (*tayinlanishi*) mumkin emasligining joriy etilishi bo‘ldi, desak, mubolag‘a bo‘lmaydi:

- Qonunchilik palatasi Spikeri;
- Senat Raisi;
- O‘zbekiston Respublikasining Prezidenti;
- Viloyat, tuman, shahar xalq deputatlari Kengashining raisi;
- Hokim;
- Oliy sudning raisi va rais o‘rinbosari;
- Sudyalar oliy kengashining raisi va rais o‘rinbosari;
- Markaziy saylov komissiyasining raisi;
- Bosh prokuror lavozimlari.

Biz tanlagan yo‘l huquqiy demokratik tamoyillarga asoslangan ekan, Bosh qomusimiz ham, albatta xalqaro huquq normalari asosida har bir fuqaromizni nafaqat davlat ichida, balki tashqarisida ham, avvalo o‘z fuqarolarining manfaatlarini himoya qilgan asosda

yoritilishi lozim. Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev yangi tahrirdagi Konstitutsiya qabul qilinishidan oldin konstitutsiyaviy komissiya a‘zolari bilan uchrashuv chog‘ida sud-huquq tizimida ham, avvalo xalq manfaatini himoya qilish masalalarini ilgari surgani barchamizning yodimizda. “Gumon qilinuvchining huquqlari ushlangan dastlabki vaqtdayoq xavf ostida qoladi. Bunday holatlarning oldini olish maqsadida ko‘plab davlatlarning konstitutsiya va qonunlarida hamda inson huquqlariga oid xalqaro hujjatlarda aks etgan “Miranda qoidasi”ni qo‘llash lozim. Ya‘ni shaxsni ushlash chog‘ida uning huquqlari va nima sababdan ushlangani sodda tilda tushuntirilishi shart. Ana shu qoidani Konstitutsiyamizda muhrlab qo‘yishning vaqt-soati keldi, deb o‘ylayman. Bundan tashqari, “Xabeas korpus” institutini rivojlantirish zarur. Ya‘ni shaxs sudning qaroriga qadar ko‘pi bilan qirq sakkiz soatdan ortiq ushlab turilishi mumkin emas. Agar sud tomonidan shaxsni hibsga olish yoki unga nisbatan boshqacha turdagi ozodlikni cheklash haqida qaror belgilangan muddatda qabul qilinmasa, bunday shaxsni darhol ozod qilish kerakligi haqidagi normani ham Konstitutsiyada aks ettirishimiz zarur” deb ta‘kidlagan edi.

ASLIDA, Milliy tuzugimizni ishlashi va barcha amal qilishi uchun ham, avvalo uni har birimiz bilishimiz shart! O‘z haq-huquqini bilmagan va amaldagi qonunlari ishlashi ustidan nazoratini o‘rnata olmagan har qaysi jamiyatda qonun buzilishlari, jinoyatchilik va poraxo‘rlik avj olishi tabiiy holat. Ta‘lim tizimida ishlagan davrimda o‘quvchilarimga va hamkasb ustozlarga milliy tuzugimiz bo‘lmish O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasini o‘qishni, mazmunan tushunishni doimo targ‘ib qilar edim. Va bugun ham xalqimizga, keng jamoatchilikka o‘z haq-huquqlarini yaxshiroq o‘rganishlarini, qonun buzilgan holatlarida esa loqayd bo‘lmasdan adolatli jamiyat yaratish yo‘lida yanada birlashib harakat qilishlarini so‘rab qolaman!

Zavqibek MAHMUDOV,
Tarix instituti kichik ilmiy xodimi

KURSANTLARNI TOLERANTLIK ruhida tarbiyalash

Tolerantlik insoniyat tarixida o'zga din, millatlarga nisbatan ehtiromli munosabatda bo'lish mezonini sifatida shakllanib kelgan. Bu juda keng tushuncha sifatida Markaziy Osiyoda rivojlangan tarixiy, ma'naviy-ma'rifiy qadriyatlar tizimida o'zini to'laroq namoyon etadi.

Bo'lajak ofitserlarni tolerantlik ruhida tarbiyalash bugungi kundagi dolzarb vazifalardan biridir. Tabiiyki, bu jarayonda asarlari tolerantlik tadqiqi, tahlili va talqiniga bag'ishlangan Abu Lays as-Samarqandiy kabi sharq mutafakkirlarining qarashlari muhim ahamiyat kasb etadi. Ularda ilgari surilgan mehr-muruvvat kechirimlilik kabi insoniy tolerantlik sifatleri hozirgi kun yoshlari tarbiyasida muhim o'rin tutmoqda.

Bo'lajak ofitserlar o'rtasida millatlararo tolerantlikni shakllantirishning uslubiy asosi sifatida biz bir nechta yondashuvlarni aniqlaymiz: tizimli, ekologik va faoliyatga asoslangan.

Tizimli yondashuv V. Afanasev, N. Kuzmina, E. Yudin va boshqalarning asarlarida ko'rib chiqilgan. Tizimli yondashuv bo'lajak ofitserlar o'rtasida millatlararo tolerantlikni shakllantirish, uning tarkibiy yaxlitligi va yaxlit mazmuni haqida ma'lumot olish, tizimni tashkil etuvchi aloqalar va munosabatlarni ajratib ko'rsatish imkonini beradi. Bo'lajak ofitserlar o'rtasida millatlararo tolerantlikni shakllantirishda tizimli yondashuvdan foydalanish quyidagilarni, ya'ni obyektini yaxlit mavjudlik (tizim) sifatida o'rganish, berilgan tizimdagi elementlarning ma'lum bir to'plamini aniqlash, tizim elementlari o'rtasidagi munosabatlarni o'rnatish, tizimning tartiblilikini ta'minlovchi tizimni tashkil etuvchi ulanishlarni aniqlash, o'rganish obyektlari va tashqi muhit o'rtasidagi munosabatlarni ajratib ko'rsatish, tizimning ishlash va rivojlanish jarayonini o'rganishni o'z ichiga oladi.

Millatlararo tolerantlikni shakllantirish modelining muhim tarkibiy qismlari o'zaro bog'liq tamoyillardir: yaxlitlik prinsipi; fanlararo integratsiya tamoyili; ong va faoliyat prinsipi. Bu tamoyillarning mazmuni quyidagicha:

yaxlitlik tamoyili kasbiy tayyorgarlikni tashkil etuvchi tarkibiy qismlarning (o'quv jarayoni, xizmat faoliyati va tarbiyaviy ish) birligini bildiradi.

Fanlararo integratsiya tamoyili ta'lim fanlarining (tarix, Vatantarihi, dinshunoslik, madaniyatshunoslik, kasb odob-axloqi va xizmat ko'rsatish odobi, siyosatshunoslik) birligini nazarda tutadi.

Ong va faoliyat prinsipi shaxsning bilim olishdagi faol rolini aks ettiradi.

Shaxs faoliyati nafaqat oddiy yodlash va diqqatni jalb qilishga, balki yangi bilimlarni o'zlashtirishga, faktlarni tadqiq qilishga va hokazolarga qaratilgan bo'lishi kerak.

Modelning eng muhim tarkibiy qismlari maqsadli, uslubiy kabi bloklar bilan ifodalanadi.

Modelning maqsadli bloki tadqiqotning maqsadi va vazifalarini o'z ichiga olib, ularning yechimi oliy harbiy ta'lim o'quv yurtlari bo'lajak ofitserlari o'rtasida millatlararo tolerantlikni shakllantirishga yordam beradi.

Vazifalar quyidagilardan iborat:

- umuminsoniy va milliy etnomadaniy qadriyatlarga asoslangan dunyoqarash va dunyoqarashni shakllantirish;

- tolerantlik, millatlararo tolerantlik, turli etnik guruhlarining madaniyati va tarixi, turli xalqlarning etnik xususiyatlari haqidagi bilimlar tizimini shakllantirish;

- ijobiy millatlararo o'zaro munosabatlar va madaniyatlararo muloqotni o'tkazish ko'nikmalarini rivojlantirish;

- millatlararo o'zaro munosabatlarda o'zini o'zi tahlil qilish va adekvat o'zini o'zi hurmat qilish ko'nikmalarini shakllantirish.

Xulosa qilib shuni aytamizki, vatanparvarlik ruhida tarbiyalangan yoshlar tolerantlik, o'zgalarni hurmat qilish, mas'uliyatni sezish kabi xususiyatlarga ega bo'ladi.

Marhabo NAZARALIYEVA, Qurolli Kuchlar akademiyasi dotsenti

Hay'at yig'ilishi

Tuyg'u

Kelgusi vazifalar belgilandi

O'zbekiston Respublikasi Harbiy prokuraturasida Bosh prokuror o'rinbosari – O'zbekiston Respublikasi Harbiy prokurori B. Kudratxodjayev raisligida navbatdagi hay'at yig'ilishi bo'lib o'tdi.

Videokonferens-aloqa tarzida o'tgan muloqotda mahkama va barcha hududiy harbiy prokuratura xodimlari ishtirok etdi.

Jarayonda harbiy prokuratura organlari tomonidan joriy yilning o'tgan davrida yangi tahrirdagi Konstitutsiya, boshqa qonun va qonunosti hujjatlari asosida amalga oshirilgan ishlar natijalari ko'rib chiqildi.

So'ngra Qurolli Kuchlarda qonun ustuvorligini ta'minlash va qonuniylikni mustahkamlash, harbiy xizmatchilarning huquq va erkinliklarini himoya qilish, jinoyatchilik va huquqbuzarliklarning oldini olish, yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, energetika xavfsizligi borasidagi va faoliyatga doir boshqa masalalar sarhisob qilindi.

Yakunida tegishli qaror qabul qilinib, kelgusidagi aniq vazifalar belgilab olindi.

Adliya kapitani Mahmud ARTIKOV, O'zbekiston Harbiy prokuraturasi bo'lim katta harbiy prokurori

Vatanparvarlik – millatni birlashtiruvchi kuch

Har bir insonning qalbida o'z ona yurti, tug'ilib o'sgan zaminiga bo'lgan chuqur muhabbat, sadoqat tuyg'usi mujassam. Bu tuyg'u insonni Vatan uchun jonfido bo'lishga, uni himoyalash va rivojlanishi uchun tinimsiz mehnat qilishga undaydi. Aynan shu tuyg'u – vatanparvarlik deb ataladi.

Bugungi dunyo zamonaviy va globallashtirish jarayonida yangi yutuqlarga erishayotgan bir paytda, vatanparvarlik masalasi har qachongidan ham dolzarbroq bo'lib qoldi. Vatanparvarlik, avvalo, o'z milliy qadriyatlarini anglash, ona tilini sevish va yurt kelajagi uchun mas'uliyatni his etishdan boshlanadi. Ushbu maqolada vatanparvarlikning mazmun-mohiyati, tarixiy ildizlari va yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning ahamiyati haqida so'z yuritamiz.

Tarixdan saboq: vatanparvarlikning ildizlari
Vatanparvarlik qadim zamonlardan buyon millat va davlat barqarorligi uchun asosiy omillardan biri sifatida xizmat qilib kelgan. O'tmishda xalqimizning ulug' qahramonlari – Amir Temur, Jaloliddin Manguberdi kabilar Vatan himoyasi yo'lida barchaga

namuna bo'la olganlar. Bugungi kunda bu tarixiy shaxslarning hayoti va faoliyati bizning milliy g'ururimiz va vatanparvarlik saboqlarimizning asosi hisoblanadi.

Vatanparvarlikni shakllantirishda tarbiyaning ahamiyati

Vatanparvarlik tuyg'usi avvalambor oila muhitida, so'ngra ta'lim-tarbiya muassasalarida shakllanadi. Milliy tariximiz, qadriyatlarimiz va buyuk ajdodlarimiz hayoti yosh avlodda o'zlikni anglash va milliy faxr tuyg'usini uyg'otadi.

Bugungi davrda vatanparvarlik faqat urush maydonida qahramonlik qilish bilan cheklanmaydi. U zamonaviy mehnat qahramonligi, Vatan taraqqiyoti yo'lida qilinayotgan fidokorona mehnat, ilm-fan va texnologiyalar sohasidagi yutuqlar orqali namoyon bo'ladi. Demak, yurtimizni yanada rivojlantirish, xalqaro maydonda o'z o'rnimizni mustahkamlash – har bir fuqaro zimmasidagi mas'uliyatdir.

Xulosa

Vatanparvarlik – bu insonni yuksaltiruvchi, millatni birlashtiruvchi va rivojlanish sari yetaklovchi ulug' tuyg'udir. Har birimiz o'z yurtimizga muhabbat va sadoqat bilan munosabatda bo'lishimiz, uning kelajagi uchun javobgarlikni his qilishimiz zarur. Zero faqat vatanparvarlik ruhidagi jamiyatgina buyuk maqsadlarga erishishi mumkin.

Kapitan Odiljon JO'RAYEV

TEMUR SHAXSIDAGI IJOBIY FAZILATLAR

Yuksak ma'naviyatli inson umumxalq manfaatini ko'zlab, davlat va jamiyat uchun o'z taqdirini Vatan taqdiri bilan bog'laydi. Mamlakat kuch-qudratini oshirishga, mustahkamlashga bor kuchi, imkoniyati va bilimni sarf qiladi. Davlatchiligimiz tarixida ana shunday insonlardan biri Amir Temur edi.

Sohibqiron shaxsida teranlik, axloqiy nafosat, kamtarlik, do'stlik, mehr-muruvvatlilik, jasorat va mardlik, ishbilarmonlik va tadbirkorlik kabi ko'plab fazilatlar mujassam edi. Uning bu xislatlari butun umri davomida amal qilib kelgan "Kuch – adolatda" shiorida namoyon. Ibn Arabshohning quyidagi so'zlarida ham uning yuksak axloqini ko'rishimiz mumkin: "Uning majlislarida uyatsiz so'zlar, qon to'kish, asir olish, ayollar sha'niga haqorat gap bo'lmasdi".

Sarkardaning ilm-fan va madaniyatga bergan katta e'tibori Markaziy Osiyoda o'ziga xos Uyg'onish davriga zamin yaratdi. U doim olimlarni hurmatlar, ular bilan xalqlar tarixi (*u tarixni yaxshi ko'rar va bilar edi*) haqida suhbat qurar edi. Riyoziyot, me'morchilik, falakiyot, adabiyot, tarix, musiqa kabi sohalar ravnaqiga katta e'tibor berib, sohibi hunarlar bilan qilgan muloqotlari haqida fransuz olimi Lyangle shunday yozadi: "Temur olimlarga serlifat edi. Bilimdonligi bilan bir qatorda sofdirlikni ko'rgan kishilarga ishonch bildirardi. U tarixchilar, faylasuflar, shuningdek ilm-fan, idora va boshqa ishlarda iste'dodli bo'lgan barcha kishilar bilan suhbatlashish uchun ko'pincha taxtdan tushib, ularning yoniga kelardi. Chunki Temur bu sohalariga g'amxo'rlik qilishga asosiy e'tiborini berardi".

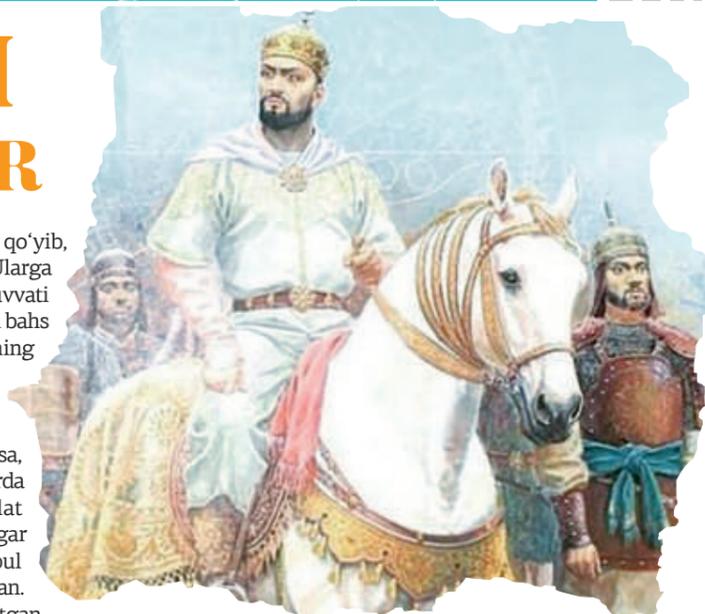
Tarixchi Arabshoh: "Temur olimlarga mehribon bo'lib, sayid shariflarni o'ziga yaqin tutardi. Ulamo va fozillarga to'la izzat ko'rsatib, ularni har qanday kimsadan tamom muqaddam

ko'rar edi. Ularning har birining o'z martabasiga qo'yib, izzat-ikromi va hurmatini unga ochiq izhor qilardi. Ularga nisbatan o'z muruvvati bisotini yozar ediki, bu muruvvati uning haybati bilan aralash edi. Ular bilan mazmunli bahs yuritar ediki, bahsida insof-u himmat bo'lar edi. Uning lutfi qahri ichiga qorilgan bo'lib, qo'rsiligi ezguligi orasiga qo'shilgan edi".

Amir Temur tarixini chuqurroq o'rgansak, u qachonki biror bir davlatda podshoh xalqqa zulm qilsa, din va axloqda buzg'unchilik vujudga kelgan taqdirda shu davlat podshohiga davlatida tartib va adolat o'rnatishni talab etgan holda maktub yo'llagan. Agar zalolatga podshoh berilgan, tanbeh va o'g'itlarni qabul qilmagan taqdirda shu davlatga qo'shin tortib borgan. Bo'ysunmagan shaharlarni kuch bilan qo'lga kiritgan chog'ida shahar aholisi orasidan olim, shoir-u hunarmand ahlini ajratib olar, ularni xohlagan joylariga ko'chib borib yashashlari uchun imkoniyat yaratib berardi. Amir Temur poklik asosida o'z saltanatini boshqarib kelgan edi va mana shunday pok qalbli, yuksak ma'naviyatli kishilarni davlat boshqaruviga tanlagan.

"Davlat ishlarining to'qqiz ulushini kengash, tadbir va mashvarat, qolgan bir ulushini esa qilich bilan bajo keltirdim... ulamo bilan suhbatda pok niyatli toza qalbli kishilarga talpindim... Buzuqi va og'zi shaloq g'iybatchi odamlarni majlisimga yo'latmadim", deb ta'kidlaydi.

Amir Temurning oddiy xalq taqdiri, uning baxt-saodati uchun qayg'urishi, har qanday davlat hududida qonun ustuvorligini o'rnatishi uning ma'naviy xislatlarining yana bir ko'rinishidir. "Dunyoni yarmini oldim, saltanatimning u chetidan bu chetigacha biror bolakay bir lagan tilla ko'tarib o'tadigan bo'lsa, bir donasiga ham zarar yetmaydigan tartib-intizom o'rnatdim", degan edi sohibqiron. Buyuk ipak yo'lining Amir Temur saltanatiga tegishli qismini juda qattiq nazoratga oladi. U savdogarlar xavfsizligini to'liq ta'minlagan, ularga erkin, osoyishta, xavf-xatarsiz savdo yo'li tashkil etib bergan

edi. Darvesh va qalandarlarga homiy edi. Ana shu salohiyatli siyosati, fazilatli xislatlari Amir Temurga ulkan zafarlar keltirdi.

O'z millatining dardlariga darmon bo'lish tuyg'usi bilan yashagan Amir Temur donishmanligiga xos fazilatlar ichida xayr-ehson va mehr-muruvvatlikka xos homiylik tushunchalari doimo yetakchilik qilib keldi. U o'z saltanatining vorislariga qoldirgan pand-u nasihatlarida, "Adolat va insof bilan Tangrini yaratgan bandalarini o'zimdan rozi qildim. Gunohkorga rahm qilib, haqqoniyat yuzasidan hukm chiqardim. Xayr-ehson ishlari bilan odamlar ko'nglidan joy oldim", degan edi.

Amir Temur islomning hamma e'tiqodlariga, marosimlariga qattiq rioya qilar, toat-ibodatni kanda qilmas, hatto jang oldidan ham boshqalar bilan birga namoz o'qish, kechalari yakka o'zi toat-ibodat qilish, Qur'ondan suralar tilovat qilish bilan uzluksiz shug'ullanar edi. Bu nafaqat jangchilarda, oddiy xalqda ham Temurga nisbatan hurmat, ishonch va mardlik, jangovarlik bag'ishlar edi.

M. ISAYEVA,
dotsent

Xalq va armiya

Termiz shahrida O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari tashkil etilganining 33 yilligi hamda 14-yanvar – Vatan himoyachilari kuni munosabati bilan "Yangi O'zbekiston armiyasi – mamlakat tayanchi, xalqimiz faxri!" shiori ostida harbiy-vatanparvarlik festivali tashkil etildi.

Bayramona ruhda boshlangan festival avvalida, dastlab harbiy-vatanparvarlik karvoni harbiy orkestr sadolari ostida shahar ko'chalari bo'ylab harakatlandi. Jarangdor ohanglar-u, Vatanni madh etuvchi kuy-qo'shiqlar hech bir insonni befarq qoldirmadi. Ayniqsa, bu navolar yoshlar qalbida ona Vatanga muhabbat, sadoqat, iftixor tuyg'ularini yanada anglatdi.

Tadbir Termiz shahridagi ko'ngilochar muz saroyida davom etdi. Harbiy orkestr jamoasining kuy-qo'shiqlari, davlat ramzi bo'lgan bayrog'imizning maydon bo'ylab keng quloch yoyishi ishtirokchilarni zavqlantiribgina qolmay, ularga yurtimizning tinchligi, farovonligini qalban his etish, har bir insonning farzandlik burchi ekanini yana bir bor yodga soldi.

Shuningdek, faxriy qorovulning ko'rgazmali chiqishlarini tadbir ishtirokchilari katta qiziqish bilan kuzatdi. Festival doirasida milliy armiyamizda yaratilgan shart-sharoitlar, bugungi kunda Qurolli Kuchlarimizda olib borilayotgan islohotlar, harbiy xizmatchilarga berilayotgan imtiyozlar to'g'risida atroflicha ma'lumot berildi.

Mayor Alisher ERGASHEV
Termiz garnizoni

TEZKORLIK, MUSTAHKAM IRODA

Qo'ljangi boshqa sport turlaridan umuman farq qiladi. Bunda sportchi qo'l va oyoqni baravariga ishlata olish mahoratiga ega bo'lishi shart. Qolaversa, o'zi tomon yo'llangan har bir zarbaga chap berishi, raqibning og'riqli ushlab turishlariga bardosh bera olishi ham kerak. Ana shundagina g'alaba nashidasini tuyadi.

Poytaxtimizdagi Yunusobod sport majmuasida Vatan tinchligini asrab-avaylash yo'lida qahramonlarcha halok bo'lgan harbiy xizmatchilar hamda xodimlar xotirasiga bag'ishlangan xotira turniri bo'lib o'tdi.

Unda Mudofaa, Ichki ishlar, Favqulodda vaziyatlar vazirliklari, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Davlat xavfsizlik xizmati, Davlat bojxona qo'mitasi, Milliy gvardiya hamda Davlat xavfsizlik xizmatining mahoratli harbiy sportchilari birinchilik uchun o'zaro kurash olib bordi.

Ta'kidlash kerakki, ushbu chempionat kim nimaga qodir, kim haqiqiy mahorat va matonat egasi ekanini yuzaga chiqarish imkonini bergani bilan ham ahamiyatli bo'ldi. Saralash bosqichlarida yuqori natijalarni qayd etib, finalga yetib kelgan qatnashchilar raqiblari tomon tezkor va ketma-ket aniq zarballar seriyasini yo'lladi.

– Ushbu sport turida qo'l va oyoq birgalikda tez harakat qilishi kerak, – deydi Janubi-g'arbiy maxsus harbiy okrugdagi

VA JASURLIK

harbiy qismlarning birida xizmat qilib kelayotgan kichik serjant Husniddin Ro'ziyev. – Albatta, bunda sportchi himoyani ham esdan chiqarmasligi lozim. O'tkazilgan chempionatda 73 kg vazn toifasida tatamiga tushdim. Ochig'i, raqiblarim ham mahoratli, yaxshi tayyorgarlik ko'rgan harbiy sportchilar edi. Ularni mag'lub etishning o'zi bo'lmadi. Ustoz-murabbiylardan o'rgangan va o'zlashtirgan bilimlarim, qolaversa, usul va uslublardan o'z o'rnida foydalandim. Umuman olganda, sportda tayyorgarlikdan tashqari, omad ham kerak bo'ladi. Ayrim holatlarda kiprik qoqishga ham ulgurmay, mag'lubiyatga uchrashingiz mumkin. Shu bois hech qachon raqibimning harakatlarini past baholamayman. Chunki hammasini soniyalar ichida hal qilish mumkin. Qo'ljangi ana shunday sport turlaridan biri sanaladi. Zo'r bo'lsangiz ham sizdan o'tadigan, texnik harakatlari o'ta yuqori sportchi, albatta chiqadi. Ammo Qurolli Kuchlarimiz tashkil etilganining 33 yilligi hamda 14-yanvar – Vatan himoyachilari kuni munosabati bilan tashkil etilgan mazkur musobaqadagi bitta oltin bugun meniki bo'ldi.

Haqiqatan ham qo'ljangi sport turida jarohat olish ehtimoli juda yuqori. Shuning uchun

murabbiylar maydonga tushgan shogirdlariga "Raqibingning nayrangiga aldanma!", "Zudlik bilan himoyaga o't!", "Chiqib ket!", deya ta'kidlaydi.

– Chempionatda sakkiz nafar shogirdim bilan qatnashdik, – deydi Mudofaa vazirligi Oliy sport natijalarini rivojlantirish markazining oliy toifadagi trener-o'qituvchisi Asadulla O'rinov. – G'oliblik uchun kechgan kurashda shogirdlarim bildirilgan ishonchni munosib tarzda oqlay oldi. Tayyorgarlik jarayonlariga keladigan bo'lsak, biz har qanday musobaqaga alohida hozirlik ko'ramiz. Ishlab chiqilgan maxsus dasturga ko'ra, mashqlarni osondan murakkablik tamoyiliga asosan olib boramiz. Qachon raqibga zarba berish kerak, qay ko'rinishda himoyaga o'tish zarur, zarba o'tkazib yuborgan hollarda qayta o'zini tutib olish holatlari birma-bir o'rgatiladi. Aytishim kerakki, shogirdlarim orasida tezkorligi yuqori, irodasi mustahkam, o'ziga ishongan, qat'iyatli, hamisha g'alabaga intiluvchanlari juda ko'p. Chunki bu xislatlar jamlangan kishida qo'rquv bo'lmaydi, raqibiga imkoniyat qoldirmaydi. Ana shu zayl iste'dodlarni kashf etib kelmoqdamiz. Ehtimol, ana shuning uchun ham aksariyat musobaqalarda yuqori o'rinni egallayotgandirmiz.

Harbiy xizmatchilar o'rtasida o'tkazilayotgan bu kabi musobaqalar esa kelgusida qo'shinlarning jangovar shayligini oshirish, sardorlarni yetishtirishda muhim o'rin tutadi. Ayni shu jihatdan biz qatnashchilar mazkur chempionat davomida nafaqat jismoniy tayyorgarlik, balki chidamlilik sifatlarini ham namoyon etdik.

– Har bir sportchining o'z uslubi bo'ladi, – deydi Mudofaa vazirligi Oliy sport natijalarini rivojlantirish markazi sportchisi kontrakt bo'yicha harbiy xizmatchi, oddiy askar Azizbek Rajabov. – Ana shu uslubni o'zlashtirish uchun esa yillar davomida shug'ullanish va o'rganish kerak. O'tkazilgan mazkur Xotira turnirida kurash olib borgan har bir qatnashchi raqibini

mag'lub etishda o'ziga xos taktikalardan foydalandi. Men jangga kirishishdan oldin, albatta qarama-qarshi keladigan sportchining harakatlarni sinchkovlik bilan kuzataman va uni o'rganaman. Qaysi vaziyatlarda qanday usulni qo'llayapti? Yaqin masofada jangga kirishganda oyog'ini ko'p ishlatadimi yoki qo'linimi? Uzoqlashganda-chi? Bu savollarga obdan javob izlayman. Kerakli ma'lumotlarga ega bo'lgach, maydonda o'z usulini o'ziga qo'llayman. Ko'p hollarda ball hisobidan ham g'alaba qozonish mumkin. Bu kamdan kam qo'l keladi. Biroq ochiq jangda kim tezkor bo'lsa, vaziyatni to'g'ri baholay olsa, aniq va kuchli zarba berolsa, ana shu sportchi uchun g'oliblik qo'lga kiritildi degani. Bugungi jang men uchun navbatdagi g'alaba nashidasini surish imkonini berdi. Finalgacha bir nechta raqiblarim bilan jang qildim. Aslida ularning har biri g'olib bo'lishga munosib edi. Finalda esa Davlat xavfsizlik xizmati xizmatchisi, besh karra jahon chempioni bilan kurashdim. Jarayonlarda kim nimaga qodir ekani yuzaga chiqdi. O'z imkoniyatlarimizni ham sinovdan o'tkazib oldik. Biroq asosiy vaqt tugashiga bir necha soniya qolganida raqibimni og'ritish usuli bilan yengdim va karyeramda yangi sahifani ochdim.

Tatamida metin irodasini, kuchli qat'iyatligini, o'ziga bo'lgan yuksak ishonchini ko'rsatayotgan sportchilarning har bir harakati, qo'llagan usuli, oyoq va qo'l bilan berilgan zarbalari hakamlar hay'ati tomonidan haqqoniy va xolisona baholab borildi.

Albatta, musobaqada muntazam shug'ullangan, tajribali sportchilar hamisha zafar quchadi. Ushbu bahslarda ham xuddi shunday bo'ldi. Turnirda erkaklar jamoasi sakkizta, ayollar jamoasi esa oltita vazn toifasida o'zaro bahs olib bordi. O'z vazn toifasida tengsiz deb topilgan sportchilar esa shohsupaning yuqori pog'onasidan joy oldi.

Xalqimizda "Mardlar maydonda sinaladi" degan naql bor. Qo'ljangi bo'yicha o'tkazilgan ushbu chempionatda ham ishtirokchilarning mahorati va tajribasi yana bir bor sinovdan o'tdi, desak, mubolag'a bo'lmaydi.

Yakuniy natijalarga ko'ra, umumjamoa hisobida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Davlat xavfsizlik xizmati jamoasi birinchi o'rinni qo'lga kiritdi. Ikkinchi o'rin esa Mudofaa vazirligi jamoasiga nasib etdi. Uchinchi o'rin Ichki ishlar vazirligi va Milliy gvardiya jamoalari tomonidan band etildi.

G'olib va sovrindorlar faxriy yorliq hamda esdalik sovg'alar bilan taqdirlandi.

Kapitan Shohrux SAIDOV,
"Vatanparvar"

DAVRNING

ENG KATTA EKOLOGIK MUAMMOSI

Bugun moda va kiyim-kechakka bo'lgan talab misli ko'rilmagan sur'atda o'smoqda. Natijada, tekstil sanoati global uglerod chiqindilarining 10 foizini tashkil etib, davrimizning eng katta ekologik muammolaridan biriga aylanmoqda.

sifat talabiga javob bermagan mahsulotlar, xullas barchasi chiqindi poligonlarida tog' bo'lib uyilyapti. Bu “tog'”larning aksariyat qismi biologik parchalanmaydigan kiyim va to'qimachilik chiqindilari ekanini hisobga olsak, ekologiyaga misli ko'rilmagan darajada zarar keltirayotganimiz ma'lum bo'ladi. Poliester, neylon, poliamid, akril va boshqa sintetik materiallar kabi kiyim-kechakdagi mikroplastmassalar esa tuproqqa va yaqin atrofdagi suv manbalariga singib, ularni ham ishdan chiqaradi.

YANA BIR JIHATI SHUNDAKI, muammo tobora kengayib borayotgan moda biznesi bilan yanada kuchaymoqda. Bunda kompaniyalarning so'nggi va eng yangi tendensiyalarga javob berish uchun past sifatli kiyimlarni arzon va tez ishlab chiqarishga tayanishi muammoning yanada xavfli tus olishiga turtki beryapti. Bu ishlab chiqarilgan va tashlab yuborilgan kiyimlar miqdorini keskin oshirmoqda.

ISHLATILGAN KIYIMLAR KERAKMI?

To'qimachilik sanoatining atrof-muhitga ta'sirini bartaraf etish uchun Yevropa Ittifoqi aylanma iqtisodiyotga o'tishni tezlashtirishni xohlaydi. 2020-yil mart oyida Yevropa komissiyasi innovatsiyalarni rag'batlantirish va sohada qayta foydalanishni ko'paytirishga qaratilgan Yevroittifoq to'qimachilik strategiyasini o'z ichiga olgan yangi aylanma iqtisodiyot harakat rejasini qabul qilgan edi.

Odamlarning keraksiz kiyimlardan xalos bo'lish usuli ham muammo ko'lamin kengaytirmoqda. Boisi ko'pchilik ularni hadya qilgandan ko'ra, ulotirishni afzal bilmogda. Yevropa Ittifoqida 1996-yildan beri

narxlarning keskin pasayishi natijasida, kishi boshiga sotib olinadigan kiyim-kechak miqdori 40 foizga oshdi. Bu esa kiyimning xizmat qilish muddatini qisqartirdi. Yevropaliklar har yili 26 kilogrammga yaqin to'qimachilik mahsulotlaridan foydalanmoqda va ulardan 11 kilogrammga yaqinini tashlab yubormoqdalar.

ASLIDA KERAKSIZ, AMMO

kiyishga yaroqli kiyimlarni boshqalarga berish orqali ehtiyojmandlarga ko'mak beradiganlar ham bor. Bu, ayniqsa Germaniyada an'anaga aylanib bormoqda va muhojirlarga pul tejashda juda katta yordam bo'lmoqda. Ishlatilgan kiyimlar Yevropa Ittifoqidan tashqariga eksport qilinishi ham muammoning yana bir yechimidir. Lekin asosiy miqdor (87 foizi) yoqib yuboriladi yoki poligonga tashlanadi. Texnologiyaning yetarli emasligi tufayli dunyo miqyosida kiyim-kechaklarning bir foizdan kamrog'igina qayta ishlanadi xolos.

FUTBOLKA UCHUN 2 700 LITR SUV

To'qimachilik mahsulotlarini ishlab chiqarish uchun paxta va boshqa tolalarni yetishtirishda haddan tashqari ko'p suv kerak bo'ladi. Hisob-kitoblarga ko'ra, 2015-yilda jahon to'qimachilik va tikuvchilik sanoati 79 milliard kub metr suv iste'mol qilgan bo'lsa, 2017-yilda Yevropa Ittifoqining butun iqtisodiyotining ehtiyoji 266 mlrd kub metrni tashkil etgan. Bir dona paxtali futbolka tayyorlash uchun 2 700 litr toza suv kerak bo'lishini va bu bir insonning ikki yarim yillik ehtiyojini qondirishi mumkinligini hisobga olsak, raqamlar talablarimiz kabi o'sishda davom etishi tayin.

Dunyo miqyosida toza suv ifloslanishining qariyb 20 foizi to'qimachilik mahsulotlarini bo'yash va pardozlash oqibatida yuzaga keladi. Sintetikani yuvish ortidan yiliga yarim million tonna mikrotozalalar okeanga chiqariladi. Bu esa atrof-muhitni zararlayotgan birlamchi mikroplastmassalarning 35 foizini tashkil qiladi.

Xullas, “moda sanoati” qancha chiqindilar yaratayotganini yanada aniqroq tushunish uchun quyidagi statistik ma'lumotlarga ahamiyat qaratamiz:

- dunyo bo'ylab tashlab ketilgan kiyimlarning 57 foizi chiqindi poligonlariga yuboriladi;
- kiyim-kechak chiqindilarining 25 foizi yoqib yuboriladi;
- kiyim-kechak ishlab chiqarish har yili atmosferaga 2 milliard tonna issiqxona gazini chiqaradi, 42 million tonna plastik chiqindilar hosil qiladi;
- kiyim ishlab chiqarishda matoning 15 foizi isrof bo'ladi;
- poligonlarning 5 foizi to'qimachilik chiqindilari hamda kiyim-kechaklar bilan to'lmoqda, ularning parchalanishi uchun esa 200 yil kerak.

SHU O'RINDA dunyodagi eng ko'p moda chiqindilarini ishlab chiqaradigan davlatlar yettiligini ham keltirib o'tamiz: Xitoy – 20, AQSh – 17, Hindiston – 7,8 million tonna, Italiya – 465, Germaniya – 391, Fransiya – 210, Buyuk Britaniya – 206 ming 456 tonna.

XO'SH, NIMA QILA OLAMIZ?

Dunyo bo'ylab har soniyada bir yuk mashina to'la to'qimachilik chiqindilari yoqib yuboriladi yoki poligonga tashlanadi. Afsuski, biz ham ana shu jarayonda ishtirok etib, tabiatning ifloslanishiga “hissa” qo'shmoqdamiz. Buning oldini olish va imkon qadar kamroq kiyimlarni chiqindiga tashlash uchun hali ham kech emas. Avvalo, juda zarur bo'lmasa, ortiqcha kiyim sotib olishdan tiyilish, moda ortidan quvmaslik lozim. Bu shaxsiy mablag'imizni tejashga ham yordam beradi. Shuningdek, o'lchami to'g'ri kelmay qolgan, kiyilmayotgan, ammo foydalanishga yaroqli bo'lgan kiyimlarni boshqalarga taqdim etish an'anasini kuchaytirish zarur. Masalan, mahalladagi ehtiyojmand oilalarga berish orqali ham ularga ko'maklashish, ham savob olish, eng muhimi, garderobingizni bo'shatishingiz mumkin. Ayniqsa, bolalar kiyimlari tez kichik kelib qoladi, ularni keyinga farzandingiz uchun saqlab qo'yish yoki boshqalarga taqdim qilish ancha foydalidir.

UNUTMANG, siz isrof qilayotgan, keraksiz deb hisoblagan kiyimni yaratish uchun ko'p mehnat, eng muhimi hammaning birdek haqqi bo'lgan qimmatbaho, qayta tiklanmas resurslar sarflangan.

Dildora MAVLONOVA

BMTning Atrof-muhit bo'yicha dasturi ma'lumotlariga ko'ra, faqat kiyim-kechak ishlab chiqarishning o'zi aviatsiya va transport sohalari jamlanganidan ko'ra ko'proq issiqxona gazlari emissiyasini atmosferaga chiqarmoqda. Global chiqindi suvining qariyb 20 foizi ushbu tarmoqdagi ishlab chiqarish jarayonlariga to'g'ri keladi. Ya'ni to'qimachilik mahsulotlarini bo'yashda 93 milliard kub metr suv sarflanadi va chiqitga chiqadi. Bundan tashqari, dunyoda har yili kamida 92 million tonna to'qimachilik chiqindilari hosil bo'ladi va bu raqam 2030-yilga borib, yiliga 134 million tonnagacha oshishi kutilmoqda.

Shu o'rinda ushbu muammoning ildizi qayerda, degan savol tug'iladi. Bugun moda shu qadar odamlarni o'ziga asir etmoqdaki, har mavsumda yuzlab yangi liboslar yaratilmoqda va tinimsiz sotilyapti. Ko'rinishi jihatdan yangidek, lekin “moda”si eskirganlari shunchaki chiqindixonaga ravona bo'lyapti. Qolaversa, ishlab chiqarish jarayonida ham andaza olishdan qolgan qiyqimlar, tola ishlab chiqarishda

Islohotlar samarasi

Musobaqa

Vatanparvarlik

SINFI

BARPO

ETILDI

Mudofaa vazirligiga qarashli Navoiy shahrida joylashgan harbiy qismga birlashtirilgan Prezident maktabida ta'lim olayotgan yosh avlodni ona Vatanga muhabbat va sadoqat ruhida kamol toptirish, ular qalbiga yurt mustaqilligini himoya qilish sharafli burch ekanini singdirish maqsadida harbiy-vatanparvarlik sinfi barpo etildi va tantanali ravishda foydalanishga topshirildi.

O'quv sinfi qo'mondonlik harbiy xizmatchilari tomonidan yangicha ko'rinishga keltirilib, moddiy bazasi yangilandi. Ajdodlarimiz qahramonligi hamda harbiy sohaga doir ko'plab ma'lumotlarni o'zida mujassam etgan mazkur sinf endilikda o'quvchi-yoshlar bilan gavjum bo'ladi.

Davlat va jamoat tashkiloti vakillari hamda nuroniylar ishtirok etgan tadbirda so'zga chiqqanlar, mamlakatimizda ertamiz egalari bo'lgan yoshlar uchun yaratib berilgan shart-sharoitlar va imkoniyatlar haqida alohida to'xtalib o'tishdi.

Shu kuni harbiy qism komandiri va maktab direktori tomonidan ikki tomonlama memorandum imzolandi.

Tadbir so'ngida mehmonlar Prezident maktabida yaratilgan shart-sharoitlar bilan yaqindan tanishtirildi.

MIRZO BOBUR IZIDAN

Buyuk sarkarda va ajdodlarimizning boy merosini, ibratli hayoti va ijtimoiy faoliyatini chuqur o'rgatish orqali harbiy jamoalarning milliy va jangovar ruhini oshirish maqsadida Farg'ona viloyatida joylashgan harbiy qismda "Zahiriddin Muhammad Bobur izidan" ko'rik-tanlovining qo'shilma bosqichi bo'lib o'tdi.

Unda Farg'ona, Andijon va Namangan viloyatlaridagi harbiy qismlardan saralab olingan jamoalar o'zaro bellashdi.

Jamoalar uchta, ya'ni "Zahiriddin Muhammad Bobur o'zbek mumtoz adabiyotining yetuk namoyandasi", "Zahiriddin Muhammad Bobur mohir sarkarda" hamda "Zahiriddin

Muhammad Bobur – Boburiylar imperiyasi asoschisi" shartlari bo'yicha kuch sinashdi. Jarayonlar hakamlar hay'ati tomonidan adolatlilik hamda shaffof baholanib borildi.

Yakuniy natijalarga ko'ra, Bobur izdoshlari terma jamoasi (Farg'ona viloyati) 1-o'rinni, Boburiylar terma jamoasi (Andijon viloyati) 2-o'rinni, Bobur avlodi terma jamoasi (Namangan viloyati) 3-o'rinni qo'lga kiritdi.

Tanlov g'olibi bo'lgan jamoa bellashuvning keyingi bosqichiga yo'llanmani qo'lga kiritdi hamda qo'mondonlik tomonidan diplom va qimmatbaho sovg'alar bilan taqdirlandi.

Shahnoza SULTONOVA, TOQQQ matbuot xizmati

Xalqaro hamkorlik

Muhim vazifalar belgilandi

Rossiya Federatsiyasida Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi Armiya, aviatsiya va flotga ko'maklashuvchi ko'ngillilar jamiyati (DOSAAF) xalqaro ittifoqining IV syezdi bo'lib o'tdi. Moskva shahri mezbonlik qilgan ushbu tadbirda Rossiya, Belarus, Qirg'iziston va O'zbekistonning mudofaaga ko'maklashuvchi tashkilotlari rahbarlari ishtirok etdi.

Syezda joriy yil davomida xalqaro ittifoq tomonidan yoshlarni mudofaaga tayyorlash, ularni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, sportning texnik va amaliy turlarini rivojlantirish hamda turli kasb mutaxassislarini tayyorlash bo'yicha amalga oshirilgan ishlar to'g'risidagi hisobotlar eshitildi.

Shuningdek, tashkiliy masalalar ko'rib, MDH Armiya, aviatsiya va flotga ko'maklashuvchi ko'ngillilar jamiyati xalqaro ittifoqining markaziy kengashi saylandi.

Delegatlar navbatdagi plenumni kelgusi yili O'zbekistonda o'tkazish masalasini ko'rib chiqdi va Ikkinchi jahon urushida fashizm ustidan qozonilgan g'alabani 80 yilligi hamda Armiya, aviatsiya va flotga ko'maklashuvchi ko'ngillilar jamiyatining 100 yilligini nishonlashga tayyorgarlik ko'rish bo'yicha asosiy tadbirlar rejasini tasdiqladi.

Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi Armiya, aviatsiya va flotga ko'maklashuvchi ko'ngillilar jamiyati

(DOSAAF) xalqaro ittifoqiga 1992-yil sentabr oyida Toshkent shahrida asos solingan bo'lib, hozirda unga Rossiya, Belarus, Armaniston, Ozarbayjon, Qirg'iziston, Tojikiston va O'zbekiston a'zodir. 2024-yilning sentabr oyida Qozog'iston ushbu ittifoqdan o'z xohishiga binoan chiqib ketdi.

O'zbekiston Respublikasi mudofaasiga ko'maklashuvchi "Vatanparvar" tashkiloti matbuot xizmati

YANGI YILINGIZ

MUBORAK BO'LSIN!

“Avtomotohavaskorlar” ko‘ngilli jamiyati Buxoro viloyati kengashi jamoasi va uning joylarda faoliyat ko‘rsatayotgan nodavlat ta‘lim muassasalari xodimlari siz, aziz yurtdoshlarimizni, shuningdek mamlakatimiz mudofaa qudratini yanada oshirish, uning tinchligi, osoyishtaligi va chegaralarimiz daxlsizligini ta‘minlash yo‘lida fidokorona xizmat qilayotgan barcha harbiylarni hamda “Avtomotohavaskorlar” ko‘ngilli jamiyati tizimidagi hamkasblarini, ularning oila a‘zolarini kirib kelayotgan 2025-yil bilan chin dildan muborakbod etadi. Yangi yilda ona Vatanimiz osmoni musaffo, osoyishtaligi barqaror, bunyodkor xalqimiz sog‘ va omon bo‘lsin! Yangi yilingiz qutlug‘ bo‘lsin, aziz yurtdoshlar!

BAYRAM

TABRIGI!

“Orzu” – osh tuzi” mas’uliyati cheklangan jamiyati jamoasi barcha yurtdoshlarimizni, mamlakatimiz tinchligi uchun sabot bilan xizmat qilayotgan yurt posbonlarini, el-yurt ravnaqi yo‘lida fidokorona mehnat qilayotgan barcha tadbirkorlarni hamda ularning oila a‘zolarini Yangi yil bayrami bilan samimiy tabriklaydi.

Muhtaram vatandoshlar! 2025-yilda mamlakat ravnaqi, xalqimiz farovonligi yo‘lidagi samarali ishlaringizda ulkan zafarlar yor bo‘lsin! Barchangizga tinchlik-omonlik, baxt-u saodat, xonadoningizga fayz-u baraka tilaymiz.

O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasida bir guruh ijodkorlar uyushma a'ziligiga qabul qilindi hamda yosh qalamkashlarning "Birinci kitobim" loyihasi doirasida chop etilgan kitoblari taqdimoti bo'lib o'tdi.

HAMKASBIMIZ

– O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi!

Ustoz adiblar, adabiyot ixlosmandlari jam bo'lgan tadbirda Yozuvchilar uyushmasi raisi Sirojiddin Sayyid davlatimiz tomonidan yoshlarga qaratilayotgan e'tibor va yaratilayotgan imkoniyatlarga to'xtaldi. Shundan so'ng uyushma a'ziligiga qabul qilingan 9 nafar ijodkorga tantanali tarzda guvohnomalar topshirildi.

Tadbirda uyushma raisi o'rinbosari Farida Afro'z, Madaniyatshunoslik va nomoddiy madaniy meros ilmiy tadqiqot instituti direktori Botir Ergashev ijod bo'stonida o'z aytar so'ziga ega bo'lgan yangi a'zolamizning yangi nasriy va nazmiy asarlar yaratib, millat ravnaqi, o'zbek adabiyoti uchun bir umr munosib hissa qo'shajagini e'tirof etdi. Quvonarlisi, ular orasida Mudofaa vazirligi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar departamenti "Vatanparvar" birlashgan

tahririyati katta muxbiri katta leytenant Dilshod Ro'ziqulov ham a'zolik guvohnomasini qabul qilib oldi.

– "Dehqoni so'z" nomli ilk badiiy-publitsistik kitobim 2020-yilda Yozuvchilar uyushmasining "Birinci kitobim" loyihasi doirasida 10 ming nusxada chop etilgan, – deydi O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi katta leytenant Dilshod Ro'ziqulov. – Davlatimiz rahbari tashabbusi bilan tashkil etilgan respublika yosh ijodkorlarining an'anaviy Zomin seminari bir necha yillardan beri ijodga ishtiroqmand yoshlarning iqtidorini kashf qilishda, ularni qo'llab-quvvatlashda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Men ham Zomin seminarida qatnashib, ustozlarning beminat o'g'itlarini olganman. Bugungi hayajonimning chegarasi yo'q. Mening ijodiy ishlarimga ijobiy tavsiyanoma bergan

O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan jurnalistlar Salim Ashur, Hulkar To'ymanova, Ma'suma Ahmedova, uyushmaning Jizzax viloyati bo'limi rahbari Mehribon Abdurahmonova va boshqa ustozlarimdan minnatdorman. Bir guruh ijodkorlar orasida qo'limga olganim ushbu hujjat zimmamga katta mas'uliyat yuklab, yangi publitsistik asarlar yozish uchun turki bo'ladi.

Tadbirda mualliflar yosh ijodkorlarni qo'llab-quvvatlash borasida Yozuvchilar uyushmasida amalga oshirilayotgan ishlar uchun minnatdorligini bildirdi. San'atkorlarning kuy-qo'shiqlari kechaga yanada zavq ulashdi.

TAHRIRIYAT

Uch avlod uchrashuvi

Ma'rifiy davra

TARIX VA JASORAT sabog'i

Har bir millat o'z tarixi, boy merosi va jasoratli qahramonlari bilan faxrlanadi. Ayniqsa, bu kabi qadriyatlar yosh avlodni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda muhim o'rin tutadi.

Yangiyo'l tumanidagi 4-umumta'lim maktabda Havo hujumidan mudofaa qo'shinlari va Harbiy havo kuchlariga qarashli harbiy qism tashabbusi bilan tashkil etilgan uch avlod uchrashuvi ana shu ezgu maqsadga qaratildi.

Tadbirda Mudofaa vazirligi huzuridagi Jamoatchilik kengashi a'zosi Erkin Rahmonqulov, Yangiyo'l tumani hokimligi hamda shahar Nuroniylar uyushmasi vakillari, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist Alisher Otayev, kikkboxing bo'yicha jahon chempioni Muhammadali Toshurg'unov va boshqa mehmonlar ishtirok etdi. Uchrashuvning asosiy maqsadi – harbiy xizmatchilar, nuroniylar va yoshlar o'rtasida muloqot o'rnatish, ularni umumiy maqsadlar atrofida birlashtirish va milliy qadriyatlarimizga bo'lgan hurmatni yanada kuchaytirish edi.

Uchrashuv davomida nuroniylar o'z hayotiy tajribalari bilan o'rtoqlashdi. Ayniqsa, ularning jasorat va matonat haqidagi hayotiy hikoyalari barchada katta taassurot qoldirdi. Eng muhimi, bu voqealar nafaqat tarixiy ahamiyatga egaligi bilan, balki yoshlarning ma'naviy kamolotida muhim o'rin tutishi bilan ham qimmatlidir.

R. OCHILOV

YANGI O'ZBEKISTON ARMIYASI – mamlakat tayanchi

Havo hujumidan mudofaa qo'shinlari va Harbiy havo kuchlari qo'mondonligi tomonidan Qurolli Kuchlar davlat muzeyida ma'naviy-ma'rifiy tadbir o'tkazildi.

Unda Toshkent shahri Olmazor tumanidagi Abu Ali ibn Sino nomidagi ixtisoslashtirilgan maktab, 219-umumta'lim maktabi hamda Qibray tumanidagi 30-umumta'lim maktabi o'quvchilari, Mudofaa vazirligi huzuridagi Faxriylar kengashi a'zolari va harbiy xizmatchilar ishtirok etdi.

"Yangi O'zbekiston armiyasi – mamlakat tayanchi, xalqimiz faxri!" shiori ostidagi uch avlod uchrashuvi avvalida ishtirokchilar uchun milliy armiyamiz hayotidan ma'lumot beruvchi qisqa metrajli rolik namoyish etildi. Shundan so'ng O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan madaniyat xodimi, Mudofaa vazirligi huzuridagi Jamoatchilik kengashi a'zosi, kinorejissyor Hilol Nasimov so'zga chiqib, yurtimiz tinchligi va osoyishtaligi uchun qilinayotgan mashaqqatli va matonatli ishlar haqida so'zlab berdi.

Tadbirning badiiy qismida Mudofaa vazirligi maxsus avariya tiklash boshqarmasi "Impuls" jamoasi xonandalarining Vatanni tarannum etuvchi kuy va qo'shiqlari taqdim etildi.

Tadbir so'ngida ishtirokchilar uchun Qurolli Kuchlar davlat muzeyiga ekskursiya tashkil etildi. Uchrashuvning yoshlarga manzur bo'lganini ularning hayajonga to'la nigohlaridan ham bilsa bo'ladi.

Sherzod SHARIPOV,
"Vatanparvar"

@Vatanparvargazetasi_bot
"Vatanparvar" birlashgan tahririyati bilan bog'lanish uchun telegram bot

SHU SONNING
ELEKTRON SHAKLI

VATANPARVAR

MUASSIS

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
MUDOFAA
VAZIRLIGI

www.mudofaa.uz

Tahririyat kengashi:

general-mayor Hamdam Qarshiyev
polkovnik Otabek Yuldashev
polkovnik Alisher Boboxonov
Maqsud Abilov

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqrib qilinmaydi va mualliflarga qaytarilmaydi. Mualliflar fikri tahririyat nuqtayi nazaridan farqlanishi mumkin.

Gazeta Mudofaa vazirligi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar departamenti – "Vatanparvar" birlashgan tahririyatining kompyuter markazida sahifalandi.

Bosh muharrir:

podpolkovnik Ahror Ochilov

ISSN 2010-5541

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 2008-yil 6-iyunda 0535 raqami bilan ro'yxatga olingan.

Telefonlar:

kotibiyat: 55 511-25-91
buxgalteriya: 55 511-25-76
yuridik bo'lim: 55 511-25-90

Navbatchi: kapitan Bobur Elmurodov

Sahifalovchi: Begali Eshonqulov
Musahhih: Mastura Qurbonova

Buyurtma: V-5877

Hajmi: 6 bosma taboq

Bichimi: A3

Adadi: 33 522 nusxa

Bosishga topshirish vaqti: 14:00

Topshirildi: 14:30

Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan tashkilot javobgar.

Gazetaning poligrafik jihatdan sifatli chop etilishiga "O'zbekiston" NMIU mas'ul.

Gazeta juma kuni chiqadi.
Gazeta 1992-yilning 24-iyunidan chiqq boshlagan.

Nashr ko'rsatkichi: 114.
Bahosi: kelishilgan narxda.

"O'zbekiston" nashriyot-matbaa ijodiy uyi bosmaxonasida chop etildi.
Bosmaxona manzili: Toshkent shahri, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

1 2 3 4 5 6

Manzilimiz: 100095, Toshkent shahri, Olmazor tumani, Sag'bon ko'chasi, 382-uy.

t.me/mv_vatanparvar_uz
t.me/mudofaavazirligi

www.mv-vatanparvar.uz
www.mudofaa.uz

mudofaavazirligi

mudofaavazirligi

www.youtube.com/c/UzArmiya